

HAJDÚ-
BIHARI

NAPLÓ

XLVII. ÉVFOLYAM, 273. SZÁM

ÁRA: 4,30 Ft

1990. XI. 21., SZERDA

POLITIKAI NAPILAP

Törvény a tisztességes piaci magatartásról

Az Országgyűlés keddi munkanapja

Szavazással kezdte munkanapját kedden a parlament: mindenekelőtt arról döntött, hogy programját kiegészíti a köztisztviselők jogállásáról szóló törvényjavaslat tárgyalásával. Az elnöklő Szabad György ezt követően bejelentette, hogy megalakult a Tiszamenti és a Tiszántúli Képviselőcsoport, amely megválasztotta vezetését, és nyilatkozatot fogadott el. Ezek után a tisztességtelen piaci magatartás tilalmáról szóló előterjesztés, illetve a hozzá kapcsolódó mintegy 90 módosító indítvány került a képviselők asztalára. Szabad György annak a véleményének adott hangot, hogy az újonnan választott parlament történetének leghosszabb szavazását éli meg, ezért türelmet kért a képviselőktől. Jólata nem igazolódott be, mert a képviselők valamivel több mint kétórás szavazási procedúra után megalkották a törvényt. A viszonylag gyorsan elfogadott törvény nyilvánvalóan annak eredménye, hogy a parlament a hétfői munkanapon elfogadta az ártörvény rendelkezéseit, amelyekkel a tisztességtelen piaci magatartás tilalmáról szóló törvény szorosan összefügg. A képviselők

piaci szereplők gazdasági kapcsolatait rendező, a tisztességes piaci magatartás követelményeit formába öntő törvényt — a módosító javaslatokat figyelembe véve — 290 szavazattal, 2 ellenében, 1 tartózkodással fogadták el. A parlament döntése értelmében a korszerű piaci gazdaság kiépítésére irányuló törekvések sikere érdekében törvény védi a gazdasági versenyhez fűződő közérdeket, a versenytársak és — a tisztességes piaci magatartáshoz kapcsolódóan — a fogyasztók érdekeit. A törvény preambuluma kimondja: a gazdasági hatékonyságot kikényszerítő piaci verseny alapvető feltétele a gazdasági verseny szabadsága és tisztasága. Ezek védelme érdekében tiltani kell a tisztességes piaci magatartással ellentétes viselkedésformákat, és be kell vezetni a vállalkozók szervezeti egyesülésének ellenőrzését, megteremtve az ehhez szükséges szervezeti formákat is. A törvény gazdasági versenyhivatal felállításáról is intézkedik. A hivatal országos hatáskörű állami költségvetési szervként működik majd, elnökét és két elnökhelyettesét a miniszterelnök javaslatára a köztársasági

elnök nevezi ki — hat évre — és menti fel. A gazdasági versenyhivatal tevékenysége a hagyományos áru- és szolgáltatási piacra terjed ki, határozatait a versenytanács hozza. A hivatal elnöke az országgyűlésnek évente, a parlament hatáskörrel rendelkező bizottságának külön felkéréssel, de legalább évente beszámol tevékenységéről. A törvény nyolc fejezete 67 paragrafust tartalmaz. Nem marad adós a versenykorlátozás tilalmának részletes kibontásával; foglalkozik a fogyasztók megtevesztése, a gazdasági versenyt korlátozó megállapodás, a gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalmával. A paragrafusok rendelkeznek a vállalkozók szervezeti egyesülésének ellenőrzéséről, az érdekelt felek igényeinek érvényesítéséről és az eljárás szabályokról. Az Országgyűlés ezután határozatot hozott arról: felhatalmazza a külügyminisztert, hogy a Magyar Köztársaság és Ausztrália között kötendő, a kettős adóztatás elkerülését célzó, valamint a beruházások kölcsönös védelmét szolgáló egyezményeket aláírja. Az országgyűlési határozat elfogadása előtt Hack

Péter (SZDSZ) szóvá tette: tisztázni kellene a köztársasági elnök, a parlament és a kormány munkaviszonyát a nemzetközi szerződések megkötésével és megerősítésével összefüggésben, mert az Országgyűlés három héten belül immár harmadszor dönt olyan kérdésben, amelynek érdemi tartalmát nem ismeri, s ezzel lényegében átveszi a köztársasági elnök jogkörét. Javasolta, hogy a kormány terjesszen elő javaslatot e viszony tisztázására. Szabad György — egyetértve a felvetéssel — indítványozta, hogy az alkotmányügyi, valamint a külügyi bizottság tekintse át a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos kötelezettségeket, foglaljon állást a konfliktusok feloldását, a joghézagok áthidalását szolgáló tennivalókról, s ha úgy látja jónak, kezdeményezze ilyen jellegű előterjesztés benyújtását. Az ülésnap délutánján — immár szokásosan — interpellációk és kérdések megtárgyalása következett.

(Folytatás a 2. oldalon)

„Kis csúcs” a csúcskonferencián

Felszólalások Közép- és Kelet-Európa problémáiról Párizsban

Párizs, 1990. november 20., kedd (MTI) — Az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet párizsi csúcstalálkozójának keddi munkanapján nagy hangsúlyt kaptak a közép- és kelet-európai országok problémái. Ezen a napon szólalt fel ugyanis Magyarország, Lengyelország, Jugoszlávia, Románia és Bulgária képviselője is. Valamennyien rámutattak, hogy az új, demokratikus rend megszilárdulása elválaszthatatlan a gazdasági problémák megoldásától, attól, hogy a meglévő európai intézmények segítséget nyújtsanak a felzárkózáshoz. Ugyanakkor több nyugat-európai ország képviselője aláhúzta, hogy nem megengedhető a ledöntött, Európa két felét egymástól politikailag elválasztó falak helyett új, gazdasági falak kialakulása. Ugyancsak számos felszólaló — Antall József mellett elsősorban nyugat-európai küldöttségvezetők, köztük Kohl kancellár — emelte ki az új veszélyek között a nemzetiségi kérdés kapcsán észlelhető problémákat. A magyar miniszterelnökhöz hasonlóan többen utaltak arra, hogy ezt a gondot közös erőfeszítéssel kell megoldani, s hogy a nemzetiségi jogok tiszteletben tartása része az általános emberi jogok érvényesítésének.

Valamennyi felszólaló támogatta a konferencián javasolt új európai intézmények létrehozását és sokan tettek konkrét javaslatokat a most kezdődő új szakaszban megoldandó feladatokra.

A két keddi munkaülésen 19 résztvevő ország küldöttségének vezetője szólalt fel. Beszédet mondott Írország, Magyarország, Lengyelország, Jugoszlávia, Spanyolország, Görögország, Izland, Ausztria, Ciprus, Belgium, Németország, Norvégia, Románia, San Marino, Finnország, Monaco, Luxemburg, Liechtenstein és Bulgária állam-, illetve kormányfője. A délutáni ülés végén köszöntötte a tanácskozást Catherine Lalumière asszony, az Európa Tanács főtákkára.

Este a delegátusok zárt ülést tartottak, majd a versailles-i kastélyban részt vettek azon a galaesten, amelyet Mitterrand elnök adott tiszteletükre.

A magyar miniszterelnök a tanácskozáson kívül is zsúfolt programot bonyolított le. Először a portugál miniszterelnökkel tárgyalt, majd részt vett a Hável elnökkel és Mazowiecki miniszterelnökkel tartott háromoldalú „kis csúcstalálkozón”, ahol Magyarország, Csehszlovákia és Lengyelország együttműködésének állandó, intézményes kereteit vázolták. Délután Felipe González spanyol miniszterelnökkel, este pedig Arnold Koller svájci államelnökkel folytatott megbeszélést.

Az ülések szüneteiben egyébként Antall József rövidebb-hosszabb beszélgetést folytatott Bush amerikai, Gorbacsov szovjet és Mitterrand francia elnökkel, Kohl német és Vranitzky osztrák kancellárral, Thatcher brit, Andreotti olasz, Mulroney kanadai, Lubbers holland és Micotakisz görög miniszterelnökkel. Ugyancsak ezen a napon találkozott a magyar és a nemzetközi sajtó képviselőivel.

MAI KÉRDÉSÜNK:

Vannak-e járványok a megyében?

Hírek terjedtek el a megyében, hogy fertőző májgyulladásjárvány van. Igazak-e ezek az információk? — kérdeztük Bíró Zsigmondot, a Hajdú-Bihar Megyei Közegészségügyi és Járványügyi Állomás igazgatóját.

— Szerencsére nem erről van szó. Az igaz, hogy az elmúlt időben négy, más és más területről származó fertőző májgyulladásos beteget jelentettek, de ez nem járvány. Évente száz-százhusz eset fordul elő a megyében. Békésből viszont valóban járványt jeleztek, s előfordulhat, hogy behurcolják a megyébe. Erre az eshetőségre felkészültünk, s felhívtuk rá a körzeti orvosok figyelmét.

— Ha már itt tartunk, van-e valamilyen epidémia a megyében?

— Semmilyen járvány nincs nálunk. Megszaporodtak viszont a vírusos eredetű légúti fertőzések. RS és adenovírusok a felelősek értük.

— És az influenzával hogyan állunk? — Szerencsére egyelőre nem jelentkezik. Tudunk arról, hogy Csehszlovákiában előfordulnak szórványos esetek. Érdekesként mondom, hogy néhány általunk vizsgált vérsavóban igen magas ellenanyagszintet találtunk influenzára nézve. Ezek gazdái védettek az adott vírus ellen.

— Távlabbi kilátások?

— Az idei télen nem ígérkezik nagy járvány, de azért felkészültünk minden eshetőségre. Megkaptuk az országnak jutó 300 ezerből nekünk járó 20 ezer adag oltóanyagot, s ha kell, beoltjuk a veszélyeztetett, illetve kis ellenálló-képességű embereket.

(G6z)

Segítenének a vállalkozóknak

Jogi tanácsadás — olcsóbban

A magánvállalkozásokat segítő Magyar vállalkozásfejlesztési alapítvány 4,2 milliárd forint alaptőkéjéből november elejéig mintegy 2,7 milliárdot hitelezésre, 700 milliót tartalékképzésre használtak fel, míg 300 milliót vissza nem térítendő támogatásként ítélte oda a kuratórium. Ez utóbbi konstrukcióban többek között az új vállalkozások alapításával és működésével kapcsolatos bizonyos költségek egy részét vállalja át az alapítvány a támogatást pályázati úton elnyerőktől. Információink szerint Hajdú-Biharban nagyon keve-

sen pályáztak sikeresen, s részesülnek alapítványi támogatásban. Ezek egyike a berettyóújfalui 198-as számú jogtanácsosi munkaközösség, amely év végéig 100 ezer forintot kap azért, hogy ingyenes tanácsadással segítse a vállalkozókat. Mint Kökényes Antalól, a munkaközösség egyik tagjától megtudtuk, további 200 ezer forintos alapítványi keret áll rendelkezésükre. Ezt utólagos elszámolással úgy használhatják fel, hogy a vállalkozóknak adott jogi és közgazdasági szolgáltatásaikat az eddigi tarifáknál 30 százalékkal olcsóbban végzik.

Mivel ezt a lehetőséget a megye bármely településén élő vállalkozók kihasználhatják, a kedvező ár miatt az ember azt hinné, hogy tolonganak az iroda ajtaja előtt az érdeklődők. „Sajnos nem így van, különösen szeptember óta egyre nagyobb az érdeklenség”, mondja Kökényes Antal. A passzivitás okai jól ismertek: az elmaradott bihari térségben kevés embernek van pénze arra, hogy új vállalkozást indítson, s egyelőre az elviselhetőnél több kockázatot magába rejtő közgazdasági környezet sem sarkall sokakat a vállalkozásra Biharban.

KONTIPAX
IRODAAUTOMATIZÁLÁS

KIALLÍTÁSSAL EGYBEKÖTÖTT
KEDVEZMÉNYES VÁSÁRT RENDEZ
A HAJDÚ TOURIST KONFERENCIATERMÉBEN (Debrecen, Kálvin tér 2/A)
NOVEMBER 20-án, 21-én, 22-én 9-18 óráig

MI ELJÖTTÜNK, ÖNNEK IS EL KELL JÖNNIE!
EGYES GÉPTÍPUSAINKRA
10-15%-OS
KEDVEZMÉNY!

77476/4H

Az Országgyűlés keddi munkanapja

(Folytatás az 1. oldalról)

Paszternák László (MSZP) a szervezett üdülés és az Üdülési és Szanatóriumi Főigazgatóság 1991. évi működési feltételei tárgyában interpellált a pénzügyi és a népjóléti tárca vezetőjéhez. A képviselő úgy vélte: a kedvezményes szakszervezeti üdülésteret teljes a bizonytalanság, s kétségesnek látszik, hogy jövőre lesz-e egyáltalán ilyen jellegű üdülési és pihenési lehetőség.

A népjóléti tárca képviselőjénél Antall József miniszter elmondta: a mintegy 25 milliárd forint értékű üdülőingatlan- vagyont már zárta a kormány, hiszen itt 90 százalékban állami tulajdonról van szó, amelyre a szakszervezet csak kezelői jogot kapott annak idején. Hozzátette: az ingatlanvagyon sorsa felül a továbbiakban majd a parlamentnek kell döntenie.

Az államtitkár ugyanakkor világossá tette, hogy a népjóléti minisztérium a kedvezményes üdüléster fenntartása mellett van, s a tárca illetékesei már tárgyalnak e kérdésben a szakszervezeti kerekasztal képviselőivel. Tájékoztatásul mind ehhez hozzáfűzte: a jövő évi üdülésterhez az állami költségvetés mindenképpen biztosítja a szükséges támogatást.

Az államtitkár választ mind az interpelláló képviselő, mind az Országgyűlés elfogadta.

A nemzeti és etnikai kisebbségi törvény előkészítéséről érdeklődött interpellációjában Tabajdi Csaba (MSZP). Kiss Gyula tárca nélküli miniszter válaszában utalt arra: a kormányzat változatlanul kiemelt fontosságú belpolitikai kérdésnek tekint a hazai kisebbségek ügyét, s csupán a fészített törvénykezési útem miatt nem kerül az előterjesztés még ebben az évben a plénum elé. A miniszter — hangsúlyozva, hogy a törvénytervezet jelenleg a szakmai, tárcaközi egyeztetés fázisában van — ígéretet tett arra, hogy legkésőbb a jövő év áprilisáig a parlament elé kerül a nemzeti és etnikai kisebbségi törvény.

A kérdések sorát Kőrösfői László (MSZP) nyitotta meg, aki arról tudakozódott: van-e lehetőség, hogy az aszálykár enyhítését szolgáló hitelek lejártát 1991. augusztus

végéig, az őszi vetésű gabonák árbevételéig módosítsák. Ez megítélése szerint csökkentené a bizonytalanságot, s a hajlamot arra, hogy a nagyüzemek a valóságosnál nagyobb kárt mutassanak ki. Nagy Ferenc József földművelésügyi miniszter válaszában kijelentette: az aszálykár mértéke lényegesen kisebb, mint azt nyáron megítélték a gazdálkodók. Elmondta, hogy az aszálykár nagyüzemeknek nem kell 1991. január 2-án visszafizetni a hiteleket, azokat a kereskedelmi bankok automatikusan meghosszabbították 1991. szeptemberéig. Válaszában utalt arra a kormányhatározatra, amely szerint a nagyüzemeknek akkor sem kell az összes hitelt visszafizetniük, legfeljebb 50 százaléka 1992. december végéig meghosszabbítható.

Csépe Béla (KDNP) a közvélemény előtt ismert háborzongató esetek, „a sátánizmus hatására elkövetett gyilkosságok” kérdésében fordult az igazságügy-miniszterhez. Véleménye szerint a bűncselekmények hátterében egy antivallásos mozgalom, a sátánizmus áll, amely nyilvánvalóan összefügg az erőszak hirdetésének más, nemcsak megtört, hanem egyesek számára nyereséget hozó üzemével, a horrorfilmek, a horrorirodalom terjesztésével. A képviselő az erőszakot hirdető filmek, pedagógusok reklámozásának betiltását, forgalmazásuk korlátozását, s a sátánizmust valló csoportok felderítését sürgette. Bal-sai István igazságügy-miniszter válaszában kijelentette, hogy a Magyar Körtársaság jogrendszerben létező jogi eszköztár ezek felderítésére, ugyanakkor fontosnak tartotta annak tisztázását, hogy valóban működik-e ilyen mozgalom, szervezettel hazánkban, vagy az elkövető fiatalok kóros pszichikuma játszott-e közre az események e szörnyű kimenetelében. Az ismert esetekkel kapcsolatban a vizsgálati feljegyzésből idézett, amely szerint nem merült fel semmi bizonyíték arra, hogy a terheltek közvetlen kapcsolatban lettek volna sátáni szektával. „Jó okunk van feltételezni — fogalmazott a miniszter —, hogy ilyen szervezet nem létezik hazánkban.” Figyelmeztetett, hogy a fiatalok fokozott ér-

deklődést tanúsítanak a sátánizmus tanai iránt. Sokan és sokat segíthetnének tehát az ilyen szörnyű esetek elkerülésére. Az erőszakra bujtogató termékek forgalmazásának szabályozása az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium hatáskörébe tartozik — tette még hozzá a miniszter.

Daróczy Zoltán (MSZP) a határátkelőhelyek fejlesztéséről, számuk gyarapításáról érdeklődött. A képviselő egyebek között arra volt kíváncsi, hogy van-e lehetőség Nyírábrányban nemzetközi közötti határátkelőhelyt nyitni. Botos Katalin pénzügyminisztériumi államtitkár szót arról, hogy jelenleg 75 határátkelőhely működik az országban, a Vám-és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága 43 új igényt tart nyílván. Az átkelőhelyek számának bővítése nemcsak a pénzügyi fedezetből, hanem a szomszédos államok szándékától is függ. Magyar részről nem lenne különösebb akadály annak, hogy Nyírábrányban akár már a jövő év elejétől megindulhasson a nemzetközi személyforgalom, a román illetékek azonban e felvetésre mindeddig nem reagáltak.

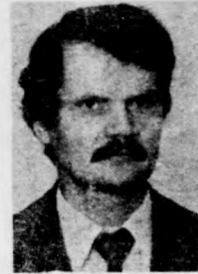
Kovács Pál (MSZP) a külföldiek magyarországi ingatlanbeszerzésének szabályozat-lanságát vetette fel. Botos Katalin válaszában elmondta, hogy a törvénytervezetnek több változata készült, amelyet külső szakértőkkel is egyeztetettek. A legfontosabb körvonalatok javaslatot már eljuttatták a földművelésügyi miniszterhez. Remélhetően a pénteki — hatpárti — egyeztető ülés után a tervezet olyan állapotban lesz, hogy a kormány elé terjeszthetik.

A parlament rövid idő alatt végzett a bíróságokról, valamint a polgári perrendtartásról szóló törvények módosításával, s elfogadta a népi ülnökök jelöléséről és megválasztásáról szóló rendelkezéseket. A részletes vitában egyedül Hack Péter fejtette ki módosító javaslatát, amelyek közül az első a népi ülnökök jelölésére jogosultak körét, a másik a népi ülnökök visszahívását érintette. A szabad demokrata képviselő szerint elegendő, ha az állampolgárok, illetve a helyi önkormányzatok jelölnek népi ülnököket, a társadalmi szervezeteket külön nem szükséges ilyen közjogi funkcióval felruházni. Másik javaslata szerint a népi ülnö-

kök visszahívására vonatkozó javaslatot nem szabad az igazságügy-miniszter kezébe adni, már csak a hatalmi ágak szétválasztásának alkotmányos elvéből kiindulva sem. Ezért a kezdeményezés jogát a bíróság elnökének kell megkapnia. Ez utóbbi javaslatot az Országgyűlés elfogadta. Az eredeti előterjesztés módosult abban is, hogy ezután a tulajdonjoggal kapcsolatos perekben nem működnek közre népi ülnökök. A már törvényerőre emelkedett jogszabály szerint az 1985-ben megválasztott népi ülnökök megbízatása 1991. március 31-ig tart.

A közalkalmazottak és számos képviselő sürgetése kezdte meg kedden — a tervezetnél korábban — a közterjesztési törvényről szóló törvényjavaslat tárgyalását a parlament. Jóllehet, az előterjesztést széles körű szakmai és érdekképviseleti egyeztetéssel készítették elő — ahogyan ez a miniszteri expozéból is kiderült —, többek szerint módosításokra, finomításokra szorul. A legélesebben az SZDSZ egyik képviselője fogalmazott, amikor úgy vélte: az egész ismerete nélkül döntenek egy-egy résziről. Azaz: előbb a közszolgálati törvényt kellett volna megalkotni általános keretszabályként, s csak aztután a közterjesztésről, a rendőrség, a pedagógusok és más szakma képviselőinek jogállásáról szóló törvényeket. Több honatya főként munkajogi kérdéseket feszegetett. Volt, aki úgy ítélte meg, hogy a szakmai mércét túl magasra állították az előterjesztők, ebből átmenetileg engedni kellene, mások az előmeneteli lehetőségekkel és a javadalmazással voltak elégedetlenek. Némely hozzászólásban több volt a múlt bírálata, mint a jelen törvényjavaslatról kialakított vélemény ismertetése.

A törvényjavaslat vitája végül is minden elnöki bejelentés nélkül félbeszakadt. A plenáris ülés záróakkordjaként a plénum személyi kérdésekben döntött: új tagokat választott az önkormányzati bizottságba. Ezután a testület elfogadta a kormány javaslatát: sürgősséggel tárgyalja a Központi Műszaki Fejlesztési Alapról szóló törvény módosítására benyújtott előterjesztést. (MTI)

Heti kommentátorunk:

GULYÁS IMRE

Kijózanodás

Ha George Bush amerikai elnök cinikusnak nevezte Szaddám Huszeint azon ígéretét, hogy megfelelő körülmények között hajlandó karácsonytól kezdve három hónap alatt szabadon engedni valamennyi, Irakban fogva tartott tüst, akkor Iliescu román államfő megnyilatkozására, amely szerint „örülne, ha Magyarország olyan jogokat biztosítana az ott élő nemzetiségeknek, mint Románia a sajátjainak”, egyszerűen nem találók „méltó” és megfelelő jelzőt.

Döbbenet, már-már hitetlenkedve halgattuk és olvassuk a hírekben, az MTI által kiadott külügyminisztériumi közleményben Szokai Imre államtitkár-helyettes világosító, „felvilágosító”, hogy felelős román államférfiak szerint „nincsenek román menekültek”. Mi több, „a menekültkérdés, mint olyan, Románia számára nem is létezik”.

Miközben Bécs, Prága és Budapest polgármesterei felhívással fordulnak az államok nemzetközi közösségéhez, a világ nagyvárosainak képviselőihez, hogy vállaljanak részt a jelenlegi és a közeljövőben várható kivándorlási hullám leküzdésében...

Miközben Helmut Zilk, Jaroslav Koran és Demszky Gábor azt javasolják, hogy a főpályaudvarokon és a repülőtereken az ENSZ menekültügyi főbiztosának és karitatív szervezeteknek a támogatásával létesítsenek menekültügyi tájékoztatói irodát...

Miközben az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése (másfél hónapja) határozatban szólítja fel a román kormányt olyan, demokratikus belső feltételek létrehozására, amelyek lehetővé tennék, hogy román állampolgárok tömegei ne kényszerüljenek hazájuk elhagyására...

Demszky Gábor kijelentette, hogy a budapesti hajléktalanok 50 százaléka nem magyar állampolgár. De vajon milyen, ha nem magyar? Éi bennem a gyanú, hogy a kérdésre Romániában is pontosan tudják a választ. Tudják jól, hogy igenis vannak román menekültek. Tudják, hogy ezrével hagyják el Romániát az állampolgárai. Miért? Mert nincsenek meg azok a demokratikus, belső feltételek...

Alig egy évvel ezelőtt, decemberben, a bukaresti forradalom napjaiban román és magyar együtt skandálta, hogy egy váru vár szép, új fejezet veszi kezdetét népeink legújabbkori történelmében. Ki hitte volna akkor, hogy fátalant vont szemünkre a mámor, s hogy egy napon majd fájdalmas lesz a kijózanodás. Lehetünk volna bölcsesebbek, kételkedőbbek? Talán. Ime kijózanodva látjuk, hogy a nyugodt hídverést öszellemű praktikák akadályozzák. Szomorúan halljuk a letűnt remurakom által kanonizált s oly gyakran harsogott tétel országslását, hogy „a romániai magyarsággal kapcsolatban minden kérdés kizárólagos belügy”. Halljuk továbbá mennyire tagadják, hogy a nemzeti kisebbségeknek szerepe lehet — hogy bármilyen szerepe lehet! — a két ország kapcsolatában. Mi ez, ha nem türelmetlenség, intolerancia?

A Hajdúsági Vetőmag-termelőtő és -értékesítő Kft. tegnap nyitotta meg Gazdálkodók boltját Debrecenben, a cég Déli sori telephelyének egyik épületében. A közel egymillió forintos költséggel kialakított üzlet elsősorban azokat a vevőket szolgálja majd, akik nagyobb tételben vásárolnak vetőmagvakat. A boltban lehetőség van arra, hogy például néhány kilogramm zöldségmagvat vagy néhány mázsa vetőmagkukoricát vegyenek a mezőgazdasági vállalkozók. A nagybani kiszolgálás és az egyszerűbb csomagolás hozzájárul, hogy a kis kiszerezésű szaporítóanyagokhoz képest itt olcsóbban is hozzájuthatnak a vásárlók a cég által forgalmazott termékekhez. „Szeretnénk, hogy a kialakuló farmgazdaságok igényeire igazzodjon a kínálat és a kereskedelmi forma is”, mondta Kovács Lajos ügyvezető igazgató. Eppen ezért a gazdálkodók boltjának választékát ker-ti kisgépek, mezőgazdasági eszközök és segédanyagok is színesítik. (Fotó: Horváth Katalin)

Fiatal vezérigazgató az MGM élén

A Magyar Gördülőcsapat Művek vállalati tanácsa tegnap döntött a cég új vezérigazgatójának a személyéről. Mint korábban beszámoltunk róla, Fiák László, a volt vezérigazgató nyáron nyugdíjazását kérte. Ezt a -vit elfogadta és Fiákot december 31-ig — a vállalat átadásáig — megbízta a vezérigazgatói teendőktől ellátásával.

Az időközben kiírt pályázatra jelentkezők közül a tegnapi utolsó fordulóra hárman maradtak. A 48 tagú tv közülük nagy többséggel (8 ellenszavazattal) a 35 éves Antal Sándor közgazdász

Megalakult a Tisza menti és tiszántúli területek Képviselőcsoportja

Az Országgyűlés e heti plenáris ülésén megalakult a Tisza menti és tiszántúli területek Képviselőcsoportja. A mintegy 70 tagot számláló tömörülés nyilatkozattal fordult az Országgyűléshez, ennek tartalmát kedden sajtótájékoztatón is ismertették.

A dokumentumból kitűnik: Békés, Csongrád, Hajdú-Bihar, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye országgyűlési képviselői a régió gazdasági lemaradásának megállítását, a felzárkózás felgyorsítását kívánják erejükhez mérten segíteni. El-képzeléseik alapja a térség gazdasági, infrastrukturális és szociális helyzetének felmérése. Ebből kiindulva a gazdasági diplomácia intézményesülését kívánják szolgál-ni.

A képviselőcsoport szakértők bevonásával szeretné kidolgozni a térség felemelkedését szolgáló rövid, közép- és hosszú távú terveket is. E megyék országgyűlési képviselői hangsúlyozzák: nem a szegények gyülekezte fordul a világhoz pénzért, hanem azoknak a lehetőségeknek a kiaknázását szeret-nék finanszírozni, amelyekkel eddig nagyon rosszul sáfárkodtak. (MTI)

a de

Párizs, 1990. n...
kedd (MTI) —
rendkívül fontos
hogy a párizsi c
zóhoz vezető tö
szakváltásban
szági változaso
szűk volt — h
Antall József mi
kedden, a csüt
déllelőtti ülésér
felszólalásában.
dotta, a konfroz
dei után most
kezdődik Európ
ben, új távlato
közös elveken
alapuló együttm
helsínki folyán
vevő államok sz
A magyar ko
lékeztetett ar
emberi jogok, a
információk szá
sa, az egyén s
kai mozgás
hosszú időn át
ígéret maradt t
Az EBEE fórum
folyamatosan sz
az európai ért
közép- és k
rendszereket, é
tak a rendszer
készítéséhez.
értékelünk az
erőfeszítést —
amellyel Mihai

A minap Für
helmi miniszter
délvi újságírók
ját. Tartózkodot
a találkozózt sajt
nak heveszezt, m
pán a tényszerű
hanem a gondot
volt a szándéka
könnyű a gazd
közepette a ré
hadsereget átsz
rehozni egy sz
zetileg önálló
védelemre bere
típusú honvéds
A változásna
vannak eredm
például az, hog
tan különválasz
védség katonai
minisztériumot

A so

A biztonságp
gozása részben
külpolitikai fel
dig, amíg nem
összeurópai biz
szer, szükség
honvédelmi kiv
Lényeges a sz
szágokkal való
dés, különöser
unióval való j
katonai kapcs
lomerősítés. A
litika kidolgoz
tesen a pártok
történt, törté
végső soron a
emel jogerőre.
cepcióba jól be
ezer fős hadsere
történ csökke
nek határideje
hatalmas szer
nagy megterhel
állományra, gon
az anyagmozga
helyezésekre, át
sokra. Für Lajos
hogy a hadsere

Elsődleges feladat a demokrácia megszilárdítása

Antall József felszólalása a párizsi csúcstalálkozón

Párizs, 1990. november 20., kedd (MTI) — Számunkra rendkívül fontos az a hozzájárulás, hogy a párizsi csúcstalálkozón vezető történelmi korszakváltásban a magyarországi változásoknak is részük volt — hangsúlyozta Antall József miniszterelnök kedden, a csúcserőkezelés délelőtti ülésén elhangzott felszólalásában. Mint mondta, a konfrontáció évtizedei után most új korszak kezdődik Európa fejlődésében, új távlatok nyílnak a közös elveken és értékeken alapuló együttműködésben a helsinki folyamatban részt vevő államok számára.

A magyar kormányfő emlékeztetett arra, hogy az emberi jogok, az eszmék és információk szabad áramlása, az egyenlő és fizikai mozgásszabadsága hosszú időn át teljesítetlen ígéret maradt térségünkben. Az EBEE fórumai azonban folyamatosan szembesítették az európai értékrenddel a közép- és kelet-európai rendszereket, és hozzájárultak a rendszerváltozás előkészítéséhez. „Nagya kell értékelnünk azt a hatalmas erőfeszítést — tette hozzá —, amellyel Mihail Gorbacsov

és a szovjet reformerek a válságba került politikai és gazdasági rendszerekből pozitív irányba keresték a kibontakozást, s ezzel elősegítették a szabad intézményrendszer helyreállítását, illetve létrehozását Európa keleti felében.”

Antall József szövege a német egység helyreállításában vállalt magyar szerepről, majd kijelentette: A csúcstalálkozó dokumentumai nemcsak hitelesnek, hanem felelősnek és szabad Európa megteremtésére irányuló közös akaratunkat, de a kelet-közép-európai stabilitásnak is fontos tényezőjét teremtik meg. Megállapította, hogy a tárgyalások során az új európai demokráciák kompromisszumkészüklükkel, felelősségérzetükkel felül tudtak emelkedni a történelemben gyökerező ellentéteiken.

A miniszterelnök a továbbiakban kifejtette: azoknak a céloknak a megvalósulása érdekében, amelyek Magyarországon a leszerelési tárgyalások során követelt, illetve a Szovjetunióval kötött csapattörvényi megállapodással Magyarország rövidesen visszanyeri teljes szuverenitását. Ez előfeltétele annak,

hogy függetlenségünk teljes birtokában erősítsük kapcsolatunkat az európai integrációval. Hozzáfűzte: „Orvunkre szolgál, hogy a Varsói Szerződés tagállamai között egyetértés van kialakulni a katonai szervezet megszűntetéséről. Bizunk abban, hogy az európai bizton-sági folyamatban 1991 végéig, legkésőbb 1992 tavasz-ig létrejönnek a feltételek a Varsói Szerződés felszámolására.”

A miniszterelnök ezután arról szólt, hogy Magyarország politikailag és gazdaságilag mihamarabb integrálódni kíván az Európai Közösségbe. „Reméljük, hogy a magyar-EK társulási szerződésről és külpolitikai együttműködésről még az idén megindulhatnak a tárgyalások, és 1992. január 1-jével az EK társult tagjává válhatunk. Kooperatív kapcsolatokra, bizton-sági partnerségre törekszünk az átalakulóban lévő NATO-val és más európai szervezetekkel.”

Antall József rámutatott, hogy a továbbiakban is elsődleges feladat a demokrácia megszilárdítása, az emberi jogi kötelezettségek maradéktalan végrehajtása

és folyamatos figyelemmel kísérése. „A demokratizálás irányába mutató változások ellenére a nemzeti és nemzeti kisebbségi feszültségek olykor még a korábbiaknál is erőteljesebben jelentkeznek Európában. Valljuk, hogy ezeket csak folyamatos párbeszéddel, az Európa Tanács követelményrendszerének és az EBEE keretében vállalt politikai kötelezettségeknek az érvényesítése útján lehet kezelni.”

Végül az európai változások jelentőségét méltatva arról szólt, hogy a XXI. század előestéjén Európának és Észak-Amerikának együtt kell önmagára találnia, hiszen olyan új hatalompolitikai, energetikai, szociális és földművelési világszemlélet kihívásokkal nézhet szembe — sok esetben a nemzetközi terrorizmus árnyékában —, amelyek indokolták teszik a történelmi egység, a szellemi és erkölcsi szolidaritás helyreállítását. „Ez a történelmi felelősség nehezíti most a párizsi csúcserőkezelés résztvevőinek vállára. Ne rokkanjunk meg e súly alatt, hanem egyenes tartással és emelt fővel nézzünk a világ és — remélhetőleg — utódaink szemébe.”

JEGYZET

Veszélyes Budapest

Vízfejű országunk legnagyobb bajának sokan nem a negyvenéves diktatúrát, nem a „szocializmus” építésének történelmi csődjét és nem a futballcsapat súlyos nemzetközi szereplését — hanem magát a vízfejet tartják. A fővárost tehát, amely egészségtelen méreteivel, koncentrált intézményrendszerével állam az államban, kiindulópontja és bázisa minden központosító törekvésnek.

Most, hogy Magyarországon demokratikus rendszer van meghonosodóban, azt remélhetnénk, vége szakad ennek az állapotnak, természetesebb megosztottság alakul ki a vidék és a főváros erőviszonyában. Ugy tetszik azonban, a szegény embert ismét húzza az ág, megint a távoli messeségbe kerül annak az egyensúlynak az elérése, ami békét teremthetne ebben a kétféle országban. Mert amennyire a hatalommegosztás szempontjából kedvező az, hogy vidéki városok sorában ellenzéki önkormányzat jött létre, annyira aggasztó az, ami Budapesten történik.

Az új főpolgármester már legelső nyilatkozataiban azt hangsúlyozta, hogy a főváros irányításában meghatározó felelőssége van a kormánynak is — azaz a temérdek gond megoldásának egy részét a központi hatalomra igyekszik áthárítani. Ennek nyilvánvaló jele, hogy bejelentette: részt kíván venni a kormány ülésén. A miniszterelnök diplomatikusan, de határozottan visszautasította a propagandafogásnál többnek aligha értékelhető kérést — hiszen miért éppen Budapest? —, ám a szándék deklarálása nem hagy kétséget afelől, hogy a helyhatósági választás a kormányzat és az ellenzéki többségű fővárosi önkormányzat háborúskodásának kezdetét hozta el.

Budapest veszélyes hely: az ország szíve, felkelések kiindulópontja, ahol hamar az utcára vonulnak az emberek. A kormánynak saját érdekében kétszer is meg kell fontolnia, hogy milyen választ ad a „tettek emberének” kérdéseire — még akkor is, ha annak mindjárt első akciója, a hajléktalanok kiűzése kudarcba fulladt —, hogy milyen magatartást tanúsít a fővárosi önkormányzat követeléseivel szemben. Félő, hogy a kötélyhúzásból kényes kötéltánc kerekedhet.

Milyen szerep juthat ebben a vidéknek? Különös, de aligha marad más választása, mint „kormánypartinak” lennie. Ha nem akarja ismét azt, hogy a főváros kivételre kerüljön, hogy a nyomtatékot igények miatt a fejlesztések jó része oda összpontosuljon, hogy ott olcsóbb legyen a villany, a gáz és a szabolcsi alma, akkor ki kell állnia a „kormány”, azaz a demokratikus, egyenlő közteherviselésre és elosztásra épülő társadalmi működés mellett. Valójában persze ez nem is választási lehetőség: a vidéknek akkor sem lenne más esélye, ha Budapesten netalán kormányparti önkormányzat alakult volna ki, hiszen a helyzet logikája — más premisszákkal, de — ugyanúgy érvényesülne.

Rendszercsere ide, hatalmváltás oda, Budapest tehát ma is főváros, az ország pedig: vidék. A kormány és a főváros között várhatóan állóháborúvá merevedő harc kimenetelét csak egyféleképpen befolyásolhatja a vidék: ha résen áll, ha keményen, következetesen megfogalmazza és képviseli érdekeit.

Amihez nem vízfejre van szüksége.

Turi Gábor

Polgárosodó honvédség

A miniszter megosztotta a gondokat

A minap Für Lajos honvédelmi miniszter találkozóra hívta újságírók egy csoportját. Tartózkodott attól, hogy a találkozózt sajtótájékoztatónak nevezze, mert nem csupán a tényszerű tájékoztatás, hanem a gondok megosztása volt a szándéka. Bizony nem könnyű a gazdasági válság közepette a régi szellemű hadsereget átszervezni, s létrehozni egy szuverén, nemzetileg önálló országban a védelemre berendezkedő új típusú honvédséget.

A változásnak azért máris vannak eredményei. Ilyen például az, hogy határozottan különválasztották a honvédség katonai vezetését és a minisztériumot annak a kon-

cepciónak a jegyében, hogy a honvédség depolitizálódik, polgárosodik. Az átszervezés azonban számos gondot is felszínre hozott. Ilyen például, hogy szervezeti megkettőzés jött létre, ráadásul aránytalanságot szülve: a 135 fős minisztériummal szemben áll egy 1100 fős honvéd főparancsnokság. Másrészt a fő- és a helyi hatóságok változása miatt a korábbi honvédelmi bázisok megszűntek, pótlásuk megoldásra vár. At kellett alakítani a belső elhárítást és a felderítést, az átmenetileg bonyolult feladatokat okozott. Nem volt kis feladat a politikai tisztis rendszer megszűntetése, a tiszték átirányítása sem.

pontokon 75 százalékos mértékben elavult. Használatban vannak 15–25 éves fegyverek is, ráadásul a támadóeszközök védelmi feladatokra kell kicserélni. Ebben az évben a tárca költségvetésének 91 százalékát fordította fenntartásra, s csak 9 százalék jutott fejlesztésre. Eppen ezért számukra drámai a kérdés: mit kapnak jövőre? Az idei szint megtartásához 75,6 milliárd forintra lenne szükség! A miniszter hangzott, hogy a közvélemény, amely mostanság közömbös, sőt némelykor ellenséges a tárcával szemben, be kell lássa, hogy szükség van erős, védelmi feladatokat ellátó honvédségre, amelynek fenntartása nem militarista politikai befolyás és nem pazarlás! Nem kis erőfeszítést fog követelni annak a célnak a megvalósítása, hogy a közeljövőben emelkedjék a honvédség presztízse, hogy a hazájuk védelmét vállaló tisztis és katonai állományt szeretet és megbecsülés öveze. Hozzátennem: amint az hagyományainkban, például népművészetünkben is tükröződik.

Nyugati haditechnikák egyelőre nem tudunk megvásárolni. Magyarországon az egy főre jutó katonai kiadások dollárösszege 80, ezzel szemben Csehszlovákiában 240, Ausztriában 140, Romániában 120. Minden szomszédos ország hadserege nagyobb, erősebb. A csehszlovák hadsereg létszáma például 170 ezer, ők 3500 tankkal rendelkeznek, míg a Magyar Honvédség 1400 harckocsival. Szó sincs róla, még a fontolgatás szintjén sem, hogy magyar honvédek küldenek Szauz-Arábiába az Öbölválság miatt! Többeket érdekelhet, hogy megkezdtek a tartalékosoktól az egyenruhák begyűjtését. A Szovjetunióba kell küldeni ezután is bizonyos eszközöket javításra, ami a dollárelszámolás miatt valószínűleg az eddigiek háromszorosába fog kerülni. A szovjet fel a csapatkivonással összefüggésben ötven milliárd forintot követel, de a magyar fél ragaszkodik az eredeti megállapodáshoz, tehát a végelszámoláshoz. Tévedés azt hinni, hogy a jelenleginél nagyobb arányú leszerelés csökkentené a tárca költségvetési igényét. Csak egy példa: egy tankot 250 ezer forintért olvasztanák be, szerelnék szét, a MÉH 120 ezret ad érte, 130 ezer forint a tisztis ráfizetés. Nem beszélve arról, hogy a nagyobb arányú leszerelés növelné a munkanélküliség várható mértékét.

Sok fontos és érdekes dolgot hangzott még el, nyíltan, őszintén. Mindez valóban előrevetítette a hadsereg polgárosodásának jellegét, amit leginkább az bizonyít, hogy ezt a beszámolót sem kellett cenzúráztatni.

B. E.

A sorállomány csökkentése

A biztonságpolitika kidolgozása részben diplomáciai-külpolitikai feladat, de addig, amíg nem jön létre az összeurópai biztonsági rendszer, szükség lesz saját honvédelmi kivételzésére is. Lényeges a szomszédos országokkal való együttműködés, különösen a Szovjetunióval való jó szomszédi katonai kapcsolat, a bizalom erősítése. A biztonságpolitika kidolgozása természetesen a pártok bevonásával történik, történik, amelynek végső soron a parlament emeli jövedelmét. Ebben a koncepcióba jól beleillik a 126 ezer fős hadsereg 90 ezer főre történő csökkentése, melynek határideje 1992. Ez a hatalmas szervezőmunka nagy megterhelést ró a tisztis állományra, gondoljunk csak az anyagmozgatásra, az át-helyezésekre, átcsoportosításokra. Für Lajos hangzott, hogy a hadsereg nemzeti jel-

lege nem csupán formalitásokban fog megnyilatkozni, hanem a gondolkodásmódban: a tisztis, a tisztihelyettesi állományban és a sorkatonákban egyaránt el kell kötelezniük magukat a demokrácia eszményének és a köztársaság intézményének. A miniszter kifejezésre juttatta, hogy látogatásai során ezeket az erényeket egyre inkább tapasztalja a katonák körében is.

Szólt a miniszter a tisztis és tisztihelyettesi képzés változó rendszeréről, amelynek külső jövedelmét, hogy hároméves helyett ezután négyéves lesz a főiskolai képzés, s tisztijaink egy részét a jövőben nyugati országokban fogják felkészíteni feladataikra. Terítékre került a honvédelmi törvény egynéhány mozzanata, majd a miniszter felhívta az újságírók figyelmét arra, hogy a honvédség felszerelése több mint fele részben, bizonyos

Magyar honvéd nem megy az öbölbe!

Ezután kérdések sorozata zúdult a miniszterre és a jelenlevő tábornokokra. Néhányat idézünk a legfontosabb válaszok közül, elhagyva a kérdéseket. Tehát: Van érdeklődés egyes NDK harci eszközök iránt, de megállapodás még nem jött létre.

Magyar-belga élelmiszer-gazdasági együttműködési megállapodás

A meglévő kapcsolatokat erősíti az európai fölzárkózás jegyében az a magyar-belga élelmiszer-gazdasági együttműködési szerződés, amelyet kedden írt alá Nagy Ferenc József földművelésügyi miniszter és a küldöttség élén hazánkban tartózkodó Paul de Keersmaeker belga mezőgazdasági miniszter.

A magyar-belga kapcsolatok alakulásáról a két miniszter tájékoztatta az újságírókat. Nagy Ferenc József kiemelte: az együttműködés a liberalizáció és a piacgazdaság szellemében alakul a továbbiakban. Az új szerződés jogi szempontból már tartalmazza mindazokat az elemeket, amelyek a magasabb szintű kapcsolat kiépítéséhez szükségesek. Ismertette a két ország mezőgazdasági munkacsoportjának eddigi eredményeit, elsősorban a cukorrépa nemestésében, a szarvasmarha- és sertésenyésztés gépesítésében, a nyúl- és baromfi-nyésztésben, valamint a biotechnológia területén. A két ország kutatóintézetei között szerződéseken alapuló együttműködés jött létre, amely gyakorlati eredményeket hozott. Kialakult a magyar-belga kooperációs gyártás gyakorlata, több közös beruházás indult, főleg az élelmiszeriparban. Az idén októberben jött létre a Hungaro Seghres Hybrid Kft., amely a sertésenyész-

tésben kínál kölcsönös előnyöket a két ország vállalatainak.

A belga miniszter kiemelte: a szerződés összefüggésben van azzal a belga szándékkal, hogy támogatni kell a magyarországi gazdasági fejlődést, ennek keretében a mezőgazdasági hatékonyságának a növelését. Belgium támogatja az Európai Gazdasági Közösség több oldalú programjait — ezek a közép-kelet-európai térség országainak megsegítésére születtek — és emellett kétoldalú kapcsolatokra is törekszik a gazdasági együttműködés szélesítésére. Az új szerződésen alapuló program mintegy kiegészíti a magyar mezőgazdaság eszköztárát. Egyebek között a kereskedelem és a beruházás piac élénkítését, az ehhez szükséges eszközök finanszírozását teszi lehetővé, banki prioritásprogramok bekapcsolásával. Mindezek hozzájárulhatnak a magyar mezőgazdaság versenyképességének fokozásához. A szerződés nyomán — mint arra rámutatott — javulhat az információcsere, és tágabb teret kap a továbbképzés. Ide kapcsolódik a falufejlesztés kiemelt programja is.

A szerződés végrehajtásának támogatására vegyes bizottságot hoztak létre, amely évente két alkalommal ülésezik. (MTI)

A polgármesteri székben

A falu gyarapítása közös érdek

Nem könnyű eldönteni, vajon mennyire népszerű Egyeken Szincsik Ferenc, a volt tanácselnök, az óvási ügy után immár beiktatott polgármester. Az mindenre esetre tény, hogy a választás második fordulójában a szavazatok 67 százalékát kapta meg, jelöltársaival szemben biztos befutónak számított.

— Nagy harc volt — emlékszik vissza —, s nem küzdött mindenki tisztességes eszközökkel. Én mindenesetre szeretnék együttműködni azokkal, akik a választáson polgármesterjelöltként indultak, mégpedig azért, mert mögöttük is volt erő, bázis, közös célunk pedig az, hogy lehetőségeink szerint minél többet tegyünk a községért.

A választási eredmény megóvása miatt Egyeken heteken át csupán a napi ügyek intézésére korlátozódtott Szincsik Ferenc munkája. Ezek után megnyugvás, hogy végre — az önkormányzattal együtt — a konkrét feladatokhoz láthatott.

— Azt hiszem, ideje, hogy megalkossunk egy helyi „közbiztonsági törvényt” — és sorolja: — Statisztikailag ugyan nincs nagy baj, de a lakosság hangulatát rontják az apró ügyek, a kacska- és kerékpárlopások. Főként egy nyugdíjasnak mindez nagy érték, ezért szorgalmazzuk a rendőrség felállítását és szeretnénk működtetni a polgári személyek éjszakai ügyeletét. Pillanatnyilag négy rendőr van Egyeken, ez, úgy tűnik, kevés. Nagy a község és három külterületi település tartozik hozzá.

— Ne haragudjon, de én azt tapasztaltam, hogy a települést aligha illetnek meg a „tisztá, rendes” jelzők.

— A köztisztaság valóban nagy gondunk, úton-útfélen

sok a szemét, esetenként még a döglött állatokat is ott hagyják. Ideje volna a lakosság szemléletét átforgatni. Természetesen elengedhetetlen egy korszerű személtételep létrehozása is. Azért említem, hogy a lakosság sokat tudna segíteni, mert a szerves hulladék komposztálható, a szervesanyagot pedig hasznosítani lehet. Most viszont úgy áll a dolog, hogy kiviszik a trágyát, a nyesevéket is a személtre, az meg büdös, rohad, bomlik. Pedig nem számítana nagy vállalkozásnak, ha a ház körül aféle kis komposztálótelepeket hoznának létre az emberek, s ezt a kiskertekben hasznosítani lehetne.

— Ön, mint volt tanácselnök, segít-e az önkormányzatnak rangsorolni a sürgős feladatokat?

— Igyekszem, s azt hiszem, egyet is értünk például abban, hogy ezek közül az első helyek egyikén az oktatásügy áll majd. Szeretnénk segítőként megnyerni a helyi gazdasági egységeket is. Nem helyes, ha az oktatást — mivel állami feladat — sokan úgy kezelik: semmi közünk hozzá, holott közvetlenül kötődik a gazdaság-

hoz, a családokhoz egyaránt. Most, a nagy demokráciában ott tartunk, hogy a beleszólás lehetősége minimális, pedig vannak nemkívánatos jelenségek az iskolában. Én komolyan veszem — ahogyan Gárdonyi mondta —, hogy a pedagógusok lámpás; ez itt, falun, különösen fontos. Most azonban úgy látom, hogy az itteni pedagógusok egy része csupán oktató és nem nevel. Mindkettő szükséges pedig, hogy együtt tudjanak működni a családdal és a gyerekek is maradéktalanul tiszteljék őket.

— Mit örökölt az önkormányzat?

— Többek között sajnos a falu közművesítetlenségét. A telefonhálózat is fejlesztésre szorul, vidékre mindössze egyetlen vonal áll a rendelkezésünkre. Bizony a munkalehetőségeknek is híján vagyunk, sokan ingáznak, a nők java része pedig egyáltalán nem tud dolgozni. Az említett problémák megoldásán túl dédelgetett terünk az is, hogy a községet bekapcsoljuk az idegenforgalomba. Már sokakat vonz a Tisza menti táj szépsége, nyáron tele a park vadkempingezővel. Miért ne lehetne itt, a Hortobágy közepén többet nyújtani? Például az ide látogató lovagoljon, lovaskocsival, kerékpárral nézhesse meg a közel eső természetvédelmi területeket a Hortobágyon. Igaz, a 24. órában vagyunk, de talán nem késtünk el a falusi turizmus népszerűsítésével.

Az egyéki polgármester azt reméli, idővel sikerül begyógyítani a választási harc során szerzett, kapott sebeket, s közös lesz az érdek: a falu fejlesztése, gyarapítása.

D. K. K.

A tárgyalóteremből jelentjük

Örökre eltiltva

Ilyen is rég volt, hogy valakit örökre eltiltsanak a közúti járművezetéstől. Nem valami megátalkodott és folytatólagosan karambolozó gépkocsivezetőről van szó, egyszerű lovakocsit hajtott a vádlott, de az is igaz, súlyos dolgot követett el, ráadásul ittasan.

Ebben az évben, június 12-én kora délután Rácz Ferenc, Hajdúnánás, Somogyi Béla u. 18. szám alatti lakos fogatát hajtott a hajdúsámsóni Kossuth utcán. Az még hagyján, hogy nem volt fogathajtói engedélye, talán nem is kapott volna a mindössze két általános iskolai osztályt végzett, írni-olvasni sem tudó férfit. De vérenek alkoholtartalma 2,5–2,92 ezrelék között volt. Persze, ha nem vérvétellel folytatódik a délutáni fogathajtás, ez sohasem derül ki...

A fogattal szemben egy kézikocsit toló asszony, B. J. né helyi lakos közeledett. S ennél a pontnál meg kell kacsintani állunk. Hányszor kell hányszor javasolták közlekedésbiztonsági szakemberek, hogy ha járda nincs, vagy ha az nem alkalmas a közlekedésre, akkor ne az út jobb, hanem bal oldalán

menjünk! Ez az asszony is így cselekedett, s így látható a szembejövőket, ami mégis biztonságosabb, mint ha azok a háta mögül közelítenék meg. Így van ez általában. A mi esetünkben azonban a fogat hajtójának füléltévesztését a szesz is befolyásolta. Amikor meglátta a vele szemben az út szélén haladó kézikocsit, helytelenül döntött: nem balra kerülte ki a járművet, mintha vele egy irányban haladt volna, hanem jobbra, a padkán akart elhajtani mellette. Talán még el is fért volna a szokatlan manőver után, de az alkohol nemcsak a döntésben befolyásolta károsan, hanem a kivitelezésben is. Fogatával neki-hajtott a szerencsétlen asszonynak. A kézikocsi felborult, gazdája pedig nyolc napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett bal kezén, bal vállán és jobb térdén. Talán azért nem súlyosabbakat, mert a jó óvatosság volt, mint gazdája.

Utóbbi meg sem állt a karambol után, nem nyújtott segítséget a sérültnek, noha nem is győződhetett meg arról, történt-e valami baja az asszonynak. Természetesen

még akkor is meg kellett volna állnia, ha úgy látta, nincs nagyobb sérülés.

Tetteért a debreceni városi bíróság vonta felelősségre Rácz Ferencet, s bűnösnek találta a segítségnyújtás elmulasztásának büntetésében. Ráadásul olyan balesetnél követte ezt el, amelyet ő okozott. Ezért a bíróság 10 hónap szabadságvesztésre ítélte, amelyet három évi próbaidőre felfüggesztett. Mellékbüntetésül végleg eltiltotta mindenféle jármű vezetésétől. Az ítélet kimondta, hogy italozó életmódja és írni-olvasni nem tudása miatt kellett ezt a büntetést kiszabani. Természetesen az ittas vezetés tényét is „értékelték”. E szabálysértésért ötezer forint pénzbírságot szabtak ki, amelyet meg nem fizetés esetén szintén szabadságvesztésre számítanak át. Ezeket felül az okozott kárt, 4880 forintot is meg kell fizetnie csakúgy, mint a bűnügyi költséget.

Az ítélet jogerős, természetesen a szabadságvesztés csak akkor hajtható végre, ha három éven belül ismét bűncselekményt követ el a vádlott. G. J.

Az árnyékért is díjat szednek?

Válasz a Napló cikkére

A november 10-i számban megjelent „Az árnyékért is díjat szednek Debrecenben” című cikkre válaszolok az érintett kérdések közérdeklőségére tekintettel.

A cikk alapvetően a közterület-használati díjak megemelésének problémájával foglalkozik, és ebben személyemnek kiemelkedő jelentőséget tulajdonít. Ezzel kapcsolatban elsősorban azt kell rögzítenem, hogy a közterület-használati díjak emeléséhez a városháza egyetlen dolgozójának sem fűződik vagy fűződött semmiféle anyagi érdeke, ezért jutalmat, jutalékot egyetlen alkalmazott sem kap.

A közterület-használati díj vizsolt a város közvetlen, úgynevezett működési bevétele, ami egyik forrása például az oktatási, egészségügyi intézmények működésének és a városüzemeltetésnek (közmuellátás, közvilágítás, közparkfenntartás stb.). És ez már közügy, mivel olyan bevételről van szó, aminek az elmaradását csak a terhek még szélesebb terítésével lehet pótolni.

A cikkíró szerint a volt városi tanács „alaposan befűtött a leendő önkormányzatnak”. Ezt az állítást abból a szempontból végig kellene gondolniuk, hogy vajon egy testület azzal hozza lehetetlen helyzetbe — tiszta lappal induló — jogutódját, hogy egy népszerűtlen intézkedést felvállal?

Megér egy mondatot az „Árnyékért is díjat kell fizetni” alcím is. A valóság az, hogy az új rendelet semmit nem változtatott az 1972-es rendeletben. (Mellesleg: ebben az „árnyékban” helyezik el a göngyöveget.)

Tulértékeli a cikk egy városi szakosztályvezető lehetőségeit a tekintetben is, hogy saját elhatározásából, tetszőleges mértékben ár-emelést hajthat végre. A konkrét esetben a következők történtek: 1990. május 15-én tisztségviselői utasítás alapján előterjesztést készítettünk, melyben — a közterületi árusítások tekintetében — a következő alternatív javaslatokat tettük: I. övezet (kiemelt): 800 forint/negy-

zetméter/hó vagy 40 forint/negyzetméter/nap. II. övezet (belsővárosi egyébként területei): 400 forint/negyzetméter/hó vagy 20 forint/negyzetméter/nap. III. övezet (lakótelepek): 400 forint/negyzetméter/hó vagy 20 forint/negyzetméter/nap. IV. övezet: 100 forint/negyzetméter/hó vagy 5 forint/negyzetméter/nap.

Előterjesztésünkben a megyei városok érvényes díjait sem hallgattuk el, azt külön oszlopban feltüntetjük! Ezekre még visszatérek. Ezt követően a témát már a végrehajtó bizottság (augusztus 13-i ülésén) tárgyalta és testületileg úgy határozott, hogy az általunk javasolt díjak kétszeresére emelése indokolt! A szeptember 14-i tanácsülés hozta azt a döntést, hogy a magasabb (napokra vonatkozó) alternatívát kell alkalmazni, így alakultak ki és jelenek meg tanácsrendeletben a következő közterület-használati díjak. I. övezet: 80 forint/negyzetméter/nap. II. övezet: 40 forint/negyzetméter/nap. III. övezet: 40 forint/negyzetméter/nap. IV. övezet: 10 forint/negyzetméter/nap.

A tényekhez tartozik, hogy ezen az ülésen a „Tanácsrendeletek és határozatok deregulációja” című előterjesztésnek (mely tartalmazta a közterület-használati díjak emelését) nem az építési és közlekedési osztály vezetője volt az előadója. Egyébként az élelmiszer-kiskereskedelmi vállalat igazgatójának személyeskedő hangneme azert is visszatartom, mert ő — ha korábbi munkahelyének gyakorlatára emlékszik — tudhatja, hogy az ilyen döntések nem egyéni, hanem testületiek voltak. Előbbiekhez — miután azok ellenőrizhető tények — gondolom, túl sok kommentár nem kell. Szeretném azonban elmondani azt is, hogy a november 12-i önkormányzati ülésen (amelyen minden előzetes feltételezés ellenére a téma napirendre került) magam kértem, hogy a megalakuló szakbizottságok az ármegállapítás folyamatát és ebben a saját ténykedésemet részleteiben vizsgálják meg.

Visszatérnék az élelmiszer-kiskereskedelmi vál-

latat igazgatójának nyilatkozatára. A köztünk lefolyt telefonbeszélgetésekre én egészen másképp emlékszem. Túl azon, hogy a díjemelés szükségességét igyekeztem a városi érdekek szempontjából bemutatni, az árfehlajás okainak elemzését felvettem a következőket: mennyi bérleti díjat fizet a vállalat az állami tulajdonban lévő üzletekért és ezekért mennyi díjat szed például a szerződéses üzemeltetőtől? Miért szűnt meg a város főutcáján a boltban való zöldszélgárusítás? Miért került ki a zöldszélgárusítás az utcára például a pavilonokból? Mennyi a területek valós forgalmi értéke, ha azt nem a városnak fizetik? Bizom benne, hogy mindezeket az önkormányzat illetékes bizottságai részletesen megvizsgálják, a tényekből a megfelelő következtetéseket le fogják vonni, a szükséges intézkedéseket megteszik. Ilyen irányú vizsgálatra az önkormányzati ülésen szintén javaslatot tettem. A választ drámai összehasonlításokat tesz a más városokban alkalmazott díjakkal. Szerintük: Miskolc (naponta, négyzetméterenként): 6,70 forint. Tatabánya: ingyenes. Szeged: 1,70 forint. Ezzel szemben a valóság, Miskolc (kiemelt övezetben zöldszélgárusítás): 100 forint. Tatabánya: nem ingyenes (csak az újságárusítás a mozgásgátlózottaknak egyedi engedéllyel). Szeged: csak egy „apró” kiegyesítés kellett volna tenni az árhoz, nevezetesen, hogy azt tizen-nyolc éve állapították meg. Felmerült, hogy a díjemelés a zöldszélgárusítások tovább emeli. Erre is csak tényekkel válaszolhatok: a hétvégi „alkalmi” piacok mellett hat olyan állandó „kispia” kijelölése történt meg (június 15-én!), ahol díjmentesen lehet zöldszélgárusítást, gyümölcsöt és tojást árusítani.

A cikk a nyilatkozat előli elzárkózásom esetlegesével fejeződik be. Ezt ugyanis annak tulajdonítja, hogy kínos helyzetben szeretnék enyhíteni. Sajnálom, hogy a cikkíró írásban nem ismételte meg azt a saját kijelentését, hogy ezt részéről eddig nem szokta meg. Az ok ezáltal is igen egyszerű: az október 30-án kelt polgármesteri utasítás szerint minden ilyen jelentőségű, testületi döntést igénylő téma esetében csak külön egyeztetés alapján tehetek nyilatkozatot. Mivel ezt a jogot a polgármester úr magának fenntartotta, gondolom, elemi kötelességem az utasítást betartani. Miután a szombati cikk írója (tudva, hogy a hozzájárulást időközben megkaptam) nem élt ezzel az általam felkínált lehetőséggel, hogy a hétfőn tartott képviselő-testületi ülés után azonnal állók rendelkezésére, kénytelen voltam ezt a formát választani véleményem kifejtésére.

Nagyházi Tibor építési és közlekedési osztályvezető

Készséggel adunk helyt Nagyházi Tibor hozzászólásának, amellyel nehéz lenne vitatkozni, állításai kétségtelenül meggyőzőek. A cikkíró és a szerkesztő azonban némi csodálkozásal kénytelen megállapítani, hogy Nagyházi úr olyasmit is „cáfol”, amit a Napló cikkírója soha nem is állított.

sza

A szakképzési napokban a debreceni középiskolában a Hajdú-Bihar, a megyei tejjári, és élelmiszer-ipari vállalatok. A lői, akik tagjai az kuratóriumának, kamatnak alapítva

Gépészke

A középiskola a si összegből videót kított ki. Az IBM-pekkel felszerelt technikai laboratórium bafűzött rendszer korszerűbb ismeretnyújt lehetőséget látván laboratórium hét IBM-gép rendszere előnyének taggy bármelyik lehet, tehát a tanulólyk számítógépre ramjait fel tudják S e rendszerrel — csöb az eddigi hál az oktatásban sz tudják, hogy a különbözö terüle ködtetett gépek gyan lehet kapcs remteni.

A szakközépiskolokban bevezetett nyelvvizsgát. A megemelt óraszám (hatban) kapnak lehet nyelvtanulásra. nyelvvizsgára e foglalkozásokat is. A külföldi cseregy az ilyen lehetőséget az nyelvi képzés er képpen zökkenő folyhatnak, és ké értelessé, illetve a t oklevél megszerzés e szakmákban egy alig nélkülözhető n

A század elején tika gondolkodó Krizsanovszkij ezt történelmi orosz rendelkezik kult erkölcsi tartalékok fériák asszimilálá meghaladja az oroti mag erejét”.

Mondta ezt egy virágzó országban, a milliós népirtás amelyek tervszerűszeresen pusztított orosz nép legjavát. Ma ezek a szavak res erővel hangzan erők a periféria gazdasági, sem le erők fenntartani mat! — de nem is hulljon le a vállú Birodalom szétpor ket, kiszípoloz, síta halálunkat.

Nem dolgozhat Kubában

A Népszabadság tudósítója

Takács Zoltán, az MTI tudósítója jelenti: A kubai külügyminisztérium sajtóosztálya hétfőn megvonta a Népszabadság havannai tudósítójának, Nagy Csabának a működési engedélyét, amit azzal indokolt, hogy az újságíró „Kuba presztízsét és tekintélyét sértő információt közölt, s szándékosan hazudott”.

A kubai hatóságok rosszallását a Népszabadság november 13-i számában megjelent hír váltotta ki, amelyben a tudósító arról számolt be, hogy a havannai kikötőben iraki olajtartályhajót látott, illetve, a közlemény változata szerint, „saját szemével látta, hogy egy iraki tartályhajó távozott a havannai kikötőből, miután olajat rakodott ki”.

Az esetre a kubai külügyminisztérium a felvilágosítást kérő tudósítónak nem volt hajlandó magyarázatot adni, a hétfőn kiadott közlemény szerint viszont a hír „minden valóságát elmulasztja, a tudósító képzeletének a terméke”, és a hatóságok ezért úgy ítélik meg, hogy „Nagy Csaba újságíró szándékosan hazudott”.

Az ügyben a magyar nagykövetet külön is tájékoztatták a külügyminisztériumban.

A lap híret átvette egyebek között a kimondottan Kuba számára készült műsorokat sugárzó „Radio Marti” amerikai adó, és washingtoni szemszögből kommentárt fűzött hozzá, amelyet az egész szigeten hallgatni lehetett.

Havannai külügyi források azt hangsúlyozzák, hogy a Népszabadság tudósítója

esetében nem kiutasításról van szó, csak éppen nem dolgozhat tovább újságíróként Kubában.

A Radio Marti-ban visszhangzott cikkéért egyébként a prágai rádió tudósítóját idén januárban utasították ki.

Nagy Csaba a Reutersnak adott nyilatkozatában kitarított tudósításának igazságtartalma mellett.

A Népszabadság főszerkesztője, Eötvös Pál az ügyvel kapcsolatban a következő nyilatkozatot juttatta el a Magyar Távirati Irodához:

— A kubai hatóságok döntését Nagy Csaba akkreditálásának megvonásáról nem értjük, és megdöbbenően fogadjuk. A Népszabadság havannai tudósítója négy és fél éven át objektívan, tárgyilagosan, magas szakmai színvonalon végezte munkáját. Most is csak újságírói kötelességét teljesítette, amikor arról küldött — a kubai hatóságok rosszallását kiváltó — hírt, amit saját maga tapasztalt. Tudósítónk a múlt héten a hír közlése előtt, két napon át kérte az általa látott hivatalos kubai kommentálását. Hiába. Most viszont hazugságnak minősítették a tudósító által megállapított tény, politikai tendenciáról, rágalomról beszéltek a külügyminisztérium képviselői. Ugyanakkor elismerték, hogy valóban van két tankhajó Kuba környékén, amelyek állítólag az „embargó” következtében ragadtak ott”. A Népszabadság szerkesztősége a hivatalos kubai hatóságoknál is bejelenti tiltakozását tudósítója akkreditálásának megvonása miatt. (MTI)

Kovács Imre Társaság alakult

Kovács Imre Társaság alakult Budapesten. Az alapítók — értelmiségiek, írók, tanárok, agrár szakemberek és az egykori Nemzeti Parasztpárt még élő tagjai — szándéka, hogy az egykori nemzeti parasztpárti főtájkárnak, a Márciusi Front vezetőjének emléke méltó helyre kerüljön a nemzet javát szolgáló történelmi személyiségek között. (MTI)

32 millió külföldi

Ötven százalékkal növekedett az idegenforgalom

Október végéig 32 millió külföldi látogatott Magyarországra, ötven százalékkal több, mint az elmúlt év hasonló időszakában, miközben 11,5 millió magyar utazott külföldre, ami viszont 10 százalékos csökkenést jelent — közölték a legfrissebben összesített adatokat az MTI kérdésére a Központi Statisztikai Hivatalban.

Az úgynevezett rubel-eljárású országokból 16,8 millióan, a nem rubel-eljárású országokból pedig 15,2 millióan érkeztek. Az előbbinél 53, az utóbbinál pedig 47 százalékos az emelkedés.

A legtöbben Romániából jöttek, mintegy 7,5 millióan, ami harminchatszorosa (!) növekedés az elmúlt év első tíz hónapjához képest. Jugoszláviából közel 7 millióan keresték fel hazánkat, kétszer annyian, mint tavaly.

Ausztriából 4,5 millióan látogattak Magyarországra — ez 17 százalékos növeke-

dés. A német turisták száma, illetve megoszlása az egyesítés miatt nem pontosan állapítható meg — sokan még ma is NDK-útlevéllel jönnek —, de annyi bizonyos, hogy közel 2 millióan keresték fel eddig Magyarországot, s ez több mint 20 százalékos emelkedést jelent. Közel 60 százalékkal növekedett az olasz vendégek száma, október végéig több mint 350 ezren érkeztek Itáliából. Az Egyesült Államokból 37 százalékkal többen — összesen 200 ezren — keresték fel eddig hazánkat. Figyelemre méltó, hogy két és félszeresére növekedett a francia turisták száma, ami 144 ezer vendéget jelent.

Mindössze néhány országból csökkent a vendégek száma. Lengyelországból 19, Hollandiából 11, Görögországból 5, míg a Szovjetunióból 3 százalékkal érkeztek kevesebben, mint 1989 októberének végéig. (MTI)

A szakértők már régen mondják

Kelet-Európában most kezdődik az olajválság

A benzinblokádk kétségkívül választóvonal volt a magyar belpolitikában. Am a belpolitikai csatározások mint ha elterelnék a figyelmet magáról az energiakrizisről. S most nem is elsősorban a benzin éppen aktuális fogyasztói áráról, sőt még csak nem is a kuvaiti válság okozta árrobbanásról van szó. Sokkal inkább arról, hogy a külső tényezők — beleértve ebbe a szovjet gazdaság összeroppanása miatti olajszűkítést — csak felgyorsították a szakértők által már egy éve beharangozott kelet-európai energiaválságot.

Ha Lisszabonban 1,2 dollár a benzin...

Tanulságos végignézni azt az adatsort, amelyet a Reuter jelentése alapján a napokban közölt a Világgazdaság. Eszerint november 4-én a nyugat-európai szuperbenzinárak 0,92-1,36 dollár között mozogtak. A listán egyaránt ott vannak a leggazdagabb és a legszegényebb európai országok, kivéve a volt szocialista országokat. A számok azt mutatják, hogy az egy főre jutó nemzeti jövedelem nagyságától lényegében függetlenül és igen közeliek az árak a már említett mintegy 35 százalékos eltéréssel. Például a viszonylag szegény Portugáliában és a nagyon gazdag Norvégiában lényegében ugyanannyit, 1,2 dollárt kell egy liter benzinért fizetni.

Ebből számunkra az a keserű, elkerülhetetlen felismerés következik, hogy az Európa-házban nem csak a jogrendszerek, hanem a benzinárak is hasonlóak, azaz nemigen tudjuk sorsunkat mi sem elkerülni. Ilyenkor mindenki gyorsan számol és már hallatszák is a felháborodott hangú végeredmény: ezek szerint készülnünk a 80-90 forintos benzinnel?

A kormány sokféleképpen dönthet az energiahordozók áráról. Valószínű, hogy az azonnali világgazdasági árszint — és most már nem csak a benzinnel, hanem a többi energiahordozóval is szó van értelemszerűen — már csak inflációs hatása miatt sem szabadítható rá azonnal, vagy pár hónap alatt az országra.

De éveket már nem várhatunk, azaz a 80-90 forintos benzin egyáltalán nem is olyan távoli veszély, mint amilyenek a blokádt utáni diadalmas órákban tűnt.

A magyar fogyasztó a nyugati árakat hallva azonnal az ottani béreket kéri számon, s ez a párhuzam nem is alaptalan. Kétségtelen, hogy egészen másként fest a dolog, ha a 10 schillinges benzint a 14 ezer schillinges osztrák átlagos nettó havi bérből fizeti az ember, vagy 50, esetleg 80 forintot kell adni egy liter benzinért a havi tíz-tizenkétezer forintból.

A magyar bérek kétségkívül igen alacsonyak. Am valamiféle központi és általános fizetésemelésről kár lenne ábrándoznunk. Ennek egyrészt már a gyakorlati feltételei sincsenek meg, hiszen a kormány legfeljebb a minimális béreket határozhatja meg, de azt is csak a munkáltatókkal történt meg egyezés után. Hiszen a piacgazdaság lényege, hogy ott, ahol az értéket előállítják, ott kell döntenie a bérek nagyságáról is. Márpedig a jelenle-

gi magyar átlagteljesítményt a világgazdaság sem értékeli többre, mint amennyi az átlagdolgozó átlagbéreben megtestesül. Azaz nem arról van szó, hogy a gazdaságban megtermelt valódi érték valamiféle rossz elosztási rendszer következtében nem jut el a dolgozóhoz, hanem elsősorban arról, hogy ez az érték sokkal alacsonyabb mint a többi — akár a szegényebbek közé számító — európai piacgazdaságban.

Elvesztettünk két évtizedet

A hazai energiafelhasználás mértéke sajnos nagyon jól példázza ezt a valóságos lemaradásunkat. Az elmúlt húsz évben Magyarországon az egy főre jutó energiafelhasználás több mint harminc százalékkal nőtt, miközben a fejlett országokban ez az érték stagnál, illetve az Egye-

sült Államokban már csökken. Az egységnyi nemzeti jövedelemre jutó energiafelhasználás nálunk az elmúlt húsz évben mindössze 15 százalékkal csökkent ugyan, ez az érték a legfejlettebb országokban közelíti a száz százalékot. Am még a hozzáink leginkább hasonlító színvonalú dél-európai piacgazdaságok is most fele annyi energiát fordítanak egy egységnyi nemzeti jövedelem előállítására mint a hetvenes évek elején. Ez is nagy szerepet játszik abban, hogy a Tények könyvének adatai szerint Ausztria egy főre jutó nemzeti jövedelme a nyolcvanas évtized végén dollárban számítva ötszöröse a miénknek.

Végeredményben a korszerűtlen energiapiac, túlsúlyos termékek, a túl drágán előállított élelmiszerek, a katasztrofális állapotú, nagy veszteséggel működő hazai infrastruktúra, a rossz munkaszervezés, számlájára írható a magyar gazdaság egyre nagyobb leszakadása a fejlettek elmozonyítól. Márpedig ezt a hátrányt senki sem fogja nekünk megfinanszírozni, ennek ledolgozása kizárólag az általunk előállított termékek versenyképességének javításával képzelhető el. Akinek pedig illúziói lettek volna azzal kapcsolatban, hogy kuvaiti konfliktus

kapcsán bajba jutott országok között talán mi is némi segítyt kapunk, azt épp a napokban oszlatták el a leggazdagabb országok, amelyek kizárólag a konfliktust közvetlen kárvallottait hajlandók támogatni.

Vagyis a mi energiaszámunk nem elsősorban a kuvaiti konfliktus és még csak nem is a szovjet gazdasági csőd miatt dagad. Annak a lassan húszéves halogatásnak isszuk a levét, amely az első olajválság óta jellemezte a magyar gazdaságot. Miközben a világgazdasági konjunkció teljesen átalakították iparukat, száműzték az energifaló technológiákat, új szabványokat vezettek, veszteséges gyárakat ezreit csukták be, addig mi bíztunk vezetőink ígéretében, hogy úgymond a válságot megelőljük a határoknál.

Nagy hiba lenne, ha most abban az illúzióban ringatóznánk magunkat, hogy elég volt ezeket a politikai vezetőket eltávolítani, a csődbe jutott gazdaság ezután magától rendbejön. A veszteséges gyárakat bizony itt is be kell csukni. Amíg ez nem történik meg, addig csak az a biztos, hogy a benzin drágább lesz, de a fizetésünk ettől még egy forinttal sem közeledik az áhított nyugat-európai bérszínvonalhoz.

P. É.

HAZAFELÉ

(Nagy Gábor felvétele)

Mi lesz a

"k
a

Az önkormányt néhány ismert hányadán állnak: hol helyezsukat a megválasztottak, honnan vácsülést közérde

A Hajdú-B... Levéltárban G... igazgató nyil... punknak közz... feltételezhető... ról, kilátásairól...

— Örülök, h... jövőnköről érde... pillanatnyilag, zések közepett... státusa (tehát, ... vetkezőkben ho... ismeretlen. Mi... csak a megyesz... a megyéhez, a... településéhez... szervezéshez köt... to, hogy a me... mányzathoz tar... Erről konkrét... azonban jelenle...

Nemrégiben... Levéltárak a re... idején címmel... egy előadás a M... Közoktatási M... közgyűjtemény... zetetőit: a hov... az egyik fő kér... nem tud válasz... S ugyanott ké... zottak el a levé... ellátásának, k... nek várható a... Mivel máshon... útmutatónk, amit ott hallott... tően az 1990. é... tési szintet kel... vezni 1991-re is... juk az 1990-es... vezni, de ez is g... mert ha nem k... százalék plusz... tudjuk kifizetni... korábbanak dup... bérleteket (a v... hivatalánál lev... runkét, a bősze... így tovább).

A bérfejleszté... zóan sem tud... Pedig az említ... legnagyobb a... sünkben, s ezut... ne valójában a... az iratanyag re... gédekkel ellá... az anyag kutat... illetve restaur... ezek szintén... emésztenek föll...

A feladataink... jól kirajzolód... honnan terem... ezek elvégzésé... hetetlen anyag... kérdés.

Egy égető gon... szó mostanában... zetesen, hogy a... következtében... vállalatok, tar... ponti szervek... veszélybe kerü... lanná válik. Mi... A kérdés mego... ladja az erőnk... közünk van h... tehetünk mást... sem, mint amit... véltáros-társad... ma: S. O. S-t k... lágba raktárak...

S itt lenne az... Debrecen meg... nek: mindenel... levéltári forrás... megírni az élett... a politikusokr... személyiségekr... elmúlt negyven... tott.

Nehéz azonb... munka helyzet... kációk tévken... rábban három n... ban valósult m... telenek vagyunk

Mi lesz a közgyűjteményekkel? (1.)

Köznapis kultúra

S. O. S.-t „kiáltanak” a levéltárak

Az önkormányzati választások lezárultával felkerestünk néhány ismert debreceni közgyűjteményt, s érdeklődtünk: hányadán állnak ma, mire számítanak holnap. Tájékozódunk: hol helyezik el maguk az intézmények szellemi státusukat a megváltozott helyzetben, milyenek a tárgyi feltételeik, honnan várnak támogatást, anyagi és erkölcsi megbeszélést közérdekű munkájuk végzéséhez?

A Hajdú-Bihar Megyei Levéltárban Gazdag István igazgató nyilatkozott a levéltárak közgyűjteményük feltételeiről, perspektíváiról, kilátásairól.

— Örülök, hogy valaki a jövőnkért érdeklődik, mert pillanatnyilag, az átszervezések közepette a levéltárak státusa (tehát, hogy az elkövetkezőekben hova tartoznak) ismeretlen. Mivel mi nemcsak a megyeszékhelyhez, de a megyéhez, annak minden településéhez, iratképző szervezethez kötődünk, feltehető, hogy a megyei önkormányzathoz tartozunk majd. Erről konkrét ismeretünk azonban jelenleg nincs.

Nemrégiben a fővárosban Levéltárak a rendszerváltás idején címmel hangzott el egy előadás a Művelődési és Közművelődési Minisztérium közgyűjteményi főosztályvezetőjéről: a hovatartozás volt az egyik fő kérdés. Erre ma nem tud választ adni senki. S ugyanott kérdések hangzottak el a levéltárak anyagi ellátásának, költségvetésének várható alakulásáról. Mivel máshonnan erről nincs útmutatónk, továbbítom, amit ott hallottunk: föltehetően az 1990. évi költségvetési szintet kellene megtervezni 1991-re is. Megpróbáljuk az 1990-eset visszatervezni, de ez is gondot jelent, mert ha nem kapunk 30–40 százalék plusz pénzt, nem tudjuk kifizetni a ma már a korábbinál duplájába került bérleteket (a városi tanács hivatalánál levő nagy raktárunkat, a bősörményiét és így tovább).

A bérfejtésre vonatkozóan sem tudunk semmit. Pedig az említett két tétel a legnagyobb a költségvetésünkben, s ezután következne a valójában a szakmai rész, az iratanyag rendezése, segédletekkel ellátása — tehát az anyag kutathatóvá tétele, illetve restaurálása. Mindezek szintén óriási pénz emésztőek föl.

A feladataink viszonylag jól kirajolódnak, de hogy honnan teremtsük meg az ezek elvégzéséhez elengedhetetlen anyagi bázist, nagy kérdés.

Egy égető gondról alig esik szó mostanában: arról nevezetesen, hogy a privatizáció következtében feloszlott vállalatok, tanácsok, központi szervek iratanyaga veszélybe kerül — gazdátlanul válik. Mi lesz ezekkel? A kérdés megoldása meghaladja az erőket, de valami közzük van hozzá... Nem tehetünk mást ez ügyben sem, mint amit az egész levéltáros-társadalom próbál ma: S. O. S.-t kiáltani a világba raktárak létesítéséért.

S itt lenne az ideje a másik Debrecen megismertetésének: mindenképp ennek levéltári forrásait feltárni, s megírni az életüket azoknak a politikuskoknak, közéleti személyiségeknek, akiket az elmúlt negyven év elhallgatott.

Nehéz azonban a kutatómunka helyzete: míg publikációs tevékenységünk korábban három nagy sorozatban valósult meg, ma kénytelenek vagyunk — anyagiak

hiányában — belátható ideig szüneteltetni a Levéltári Közleményeket és a Forrást. (Ez utóbbit Debrecen magisztrátusának a jegyzőkönyvei jelentek meg.) Egyedül a Levéltári Évkönyvet tudjuk megjelentetni.

Mozgékony ez a mintegy hatszáz tagú hazai levéltáros társadalom. A levéltár eddig is bizonyosságot adott arra vonatkozóan, hogy az új kimunkálására készen áll, de létfeltételek nélkül ez nehéz! A helyzet jellemzésére elég, ha utalok felszerelési eredetire: a xeroxunkat a „Sorostól” kaptuk, a számítógépet a megyei tanács jóvoltából tudtuk megszerezni, bizonyos kutatómunkáink az OTKA-pályázat révén bontakoznak ki. Tehát figyelünk és reagálunk az új lehetőségekre, de pályázatokból nem lehet levéltárat működtetni. A készségünk megvan az idők szavát meghallani, de ez kevés a boldoguláshoz.

(Folytatjuk)

Arany Lajos

Az új filmes doboz

Eddig volt a magyar filmforgalmazásban egy titokzatos, különleges doboz, amelybe a hivatalos szervek, arra illetékesek, mégis felhatalmazott személyek és csoportok a nekik nem tetsző filmeket elrejtették. Csak a magyarokat persze, mert a külföldi filmek jelentős része fennakadt a szellemi vasfüggönyön.

Nos, állítólag ez a hivatalos, államilag vagy pártilag funkcionált doboz mostanra megszűnt. Amelyik film elkészül, azt bemutatják. Már ahol.

Állítólag a valóságos vasfüggönnyel együtt megszűnt a szellemi vasfüggöny is, noha darabkái nem árusították műanyag rózsákkal ékesítve valutáért. Most állítólag a külföldi filmeknek valóban legjavát hozzák be és azokat be is mutatják.

Már ahol.

Mert Debrecenben bizony egyik-másik film bemutatásáról megfelekednek. Például? Harmadik hete várom, hogy megjelenjen a debreceni mozik valamelyikében Jiri Menzel új, Magyarországon is forgalmazott filmje. Hiába várom. Itt kalandfilmek uralkodnak a mozi.

A példa természetesen nem egyedi. Hiába kerestem a mozikban többet között Wim Wenders Berlin felét az ég című munkáját, Debre-

cenben nem vettek róla tudomást a forgalmazók. Hiába kerestem a Vattatyúk című magyar filmet. Az ugyancsak magyar Szédülés ismereteim szerint a premier körül Debrecenben egyetlen egyszer ment a Híradó moziban, egy hétköznapon délelőtt fél tizenkettőtől.

Nos, Debrecen elindítója és sokáig bázishelye volt az art-kino mozgalomnak. Veress József (és az akkori moziüzemi vállalat dolgozó) nagyszerű rendszert teremtettek itt, országra szólót. Tudomásom szerint most is van Debrecenben egy mozi — a megyei művelődési központban — amely nevében a Művész titlust viseli.

Bizonyos művészfilmek azonban vagy egyáltalán nem férnek be a debreceni moziújsóba, vagy nem akkor férnek be, amikor az ország szellemi életében megjelennek. Így válhat a szelektív műsorpolitika a provinciális és vidékiség melegágyává. Hiszen a hátrányos helyzetet néha saját magunk teremtjük magunknak.

Köszöntöm hát dühösen és megsértve azt az új dobozt, amelyet nem a párt, nem az állam kreált. Csak a jelenlegi filmforgalmazók. Reménykedem, hogy ennyivel könnyebb is lesz a sarokba dobni.

(if)

Hanghullám

A nép virágai

Imponálóan gazdag zenei sorozat indult a múlt héten a rádióban: A magyar népköltészet és népzene hetei. Nincs ebben semmi meglepő a szinte kimeríthetetlen hazai folklóranyag ismeretében, Bartóknak és Kodálynak országában. A szerkesztőknek inkább az okozhatott gondot, hogy a különböző típusú népdalok, pásztordalok, népi együttesek, táncnépzene, műhelyteremtők és fiatalok, változatos hangszerek, profi és amatőr előadók között hogyan vágnak valamiféle rendet, miként érvényesítsék a természetes arányokat. Erre mondhatjuk jó érzéssel: a bőség zavara.

Azonban a mai népzene is konkrét társadalmi környezetben él, óhatatlanul rávetülnek e társadalom árnyékai. Mert mit kezdhetünk a műfaj mögé bújtatott búsmagyar-kodással, a dzsentris allűrökkel idegesen rohanó világunkban? Mit a sznobériákkal, a világbölcsességekbe mártott közhelyekkel, ha egy nép sorsáról van szó? Azt hiszem, műsorkínálatában pontosan fogalmazott Solymosi János, amikor ennek az örökségnek kettős funkciójáról szól: vagyis a vérzivataros évszázadokon át erőt és hitet adott, megőrizte a magyart magyarnak, európai díszbe öltöztetve pedig bevonulhatott a magas kultúrába, a koncerttermekbe, sajátos színeként az ázsiai kötődésű európaiságnak. S így válhatott rajta keresztül valaki „a Kelet és a Nyugat szintézisévé... a magyar falu és a város szellemiségének hordozójává”.

A népköltészet és a népzene korszerűségét, értékeit szélsőségektől mentes ápolását talán Csoóri Sándor vállalta föl legszínvonalasabban közéletünk utóbbi évtizedeiben. Mélyen átélt és átgondolt esszéi, a szellemiségéről inspirált népzenei mozgalmak a nemzeti karakterre irányították a figyelmet a kétes urbanizálódás korában, s igazi élményt jelentettek a fiatalabb generációknak is. Természetes ezek után, hogy a sorozat egyik első adásában múlt hétfőn Csoóri vallott bensőségesen, közvetlen élményeibe ágyazottan a népzenevel való találkozásról, annak életre kiható élményéről. A beszélgetés során kikerülhetetlenül villantak a hallgató eszébe a költő körüli közelmúltbeli hecckampányok, rágalomhadjáratok. Ezek vitása nem e helyre való. Csoóri mélyre eresztett gyökereit érzékelve, bölcs gondolatait hallgatva azért valami mégiscsak azt sugallta, annyi méltó partnere nem is igen akadhatna, ahányan hisztérikusán tollat ragadtak ellene.

Ha értékes az udvari

Nem kell különösebben moralistának lenni ahhoz, hogy ne kedveljük a túlságosan hatalomközelben embereket, az udvartartáshoz tartozókat. Nem azért, mintha belül lenni nem lenne olyan természetes, mint kívül, s eleve magában rejtene valamilyen etikátlan cselekedetet. Csak hát a körön belül sokszor kértlenül is több az előny, a megkülönböztetett figyelem, a fény és az ajándék. S ezek a gesztusok nemigen történhetnek másképp, mint a nem egyszer méltatlanul kívülállóknak, a megtűrtnek, az üldözöttek rovására. S így azért már egészen másként fest a helyzet, s mindez még tovább bonyolódhat, ha az alkotó emberekre, az igazi tehetségekre gondolunk.

A fenti gondolatok jegyében várhattuk szerdán Tóth Gabriella születésnapjára is Varga Imrével, kitűnő szobrászunkkal. Mert az utóbbi időszak eseményei őt igencsak körön kívülre sodorták, s a „bolsi szobrász” bélyegét ragasztották rá. Tehetségtelen, köpönyegforgató emberrel a dolog ugye milyen egyszerű? Varga Imre esetében legfeljebb azon tűnődhetünk: művészetében hogyan kerülhetett egymás mellé Lenin és Szent István, a római magyar kápolna és Kun Béla. S mi az erkölcsi mérce, ha — bár ez legyen a művészettörténetek feladata — a zsarnok a maradandó alkotás, a ledöntött szobrokban több az érték?

A beszélgetés valamennyire leegyszerűsítette a kérdéseket. Varga félszeg fogalmazásaiból is kiderült, hogy távlatos gondolkodó, töprengő alkotó. Szemében az emberiség még mindig prehistorikus korszakát éli, biztos ítéletei helyett célszerűbb a lelkiségében zajló folyamatokra figyelni. Eszmeileg ellentmondásos műveire Göyát idézte, de nyilván felsorolhatta volna a fél művészettörténetet. Hitelesebb emberibb mégis akkor volt, mikor az anyagszeretetről, a sok munkáról, az alkotás belső rejtelmeiről szolt, s nemes egyszerűséggel olyasmi ars poeticát fogalmazott meg, hogy a hivatásos művész megrendelésre dolgozik. Nehezen követhető idea az övé. Magam is, mikor a rádió mellé ültem, szívesebben hallottam volna azokról a bizonyos pikáns politikai történetekről, szoros állampárti kapcsolatokról. Utóbb már, úgy vélem, nem volt hiábavaló a beszélgetést tapintatosan az egyetemesebb kérdések felé terelni. Nem biztos, hogy nem így vált lényegretörőbbé és tanulságosabbá.

Pozderka Judit

FILMNAPLÓ

Vad orchideák

„Nem lehet ellenállni a test ösztöneinek” — véli egyhelyütt a dévaj pap, Boccaccio, s ő már csak tudja, miért nem az istennek tetsző cölibátust választotta. Az ember alkotó művészet jelentős része a nemiség körül forog, akár csak a moralisták ténykedése: bizony, fárasztó munka meghatározni újra meg újra, hogy hol végződik az erotika és hol kezdődik a pornográfia. A klasszikus kínai irodalom írástudói hosszan haboztak, le merjenek-e írni olyan arcátlanul érzéki szövegeket, mint „felhő és eső”, s még a Szép asszonyok egy gazdag házban című regény szerzője is rendre ezzel a nyelvi formulával idézi a beteljesülés pillanatát: „a felhő kiadta csapadékterét”. Ezzel szemben napjaink mozijában a kritériumok már túlléptek a szavakon, és tisztán látványközpontúak: pornó az, ahol a „csapadékteret” is látni; erotika az, ahol csak a lelki szemekkel.

A Vad orchideák címet viselő alkotás nagyjából ott kezdődik, ahol az óshollywoodi filmek véget értek: a szerelmesek egymásra találásával, a happy endet jelképező szenvedélyes csókkal. Nem sokban különbözik ez a magyar népmesék „és boldogan éltek, amíg meg nem haltak”-szerű berekesztésétől — az évszázadok során tehát nem igazán változott a magánboldogság szemérmes ábrázolómódja. Nos, az Emanuelle-sorozat óta ez a harmonikus séma fölborult:

az egymásra ácsingózó szerelmesek jobbára már a film első harmadában összejönnek — csak hogy felbukkan valami titokzatos aberráció, amely késlelteti a várva várt szerelmi gimnasztikát — s mellékesen kitölti a filmidőt.

Az az elhajlás, amit Mickey Rourke a 9 és 1/2 hét zárkózott üzletbereként prezentált, még belül volt az empátia téréshatárain: ha extrém erotikával szolgált is a film, sokak számára jelentett felszabadító művészi élményt. Talán ezt a sikert kívánta megismételni a filmforgalmazás, amikor bemutatta Magyarországon másik „hűsbavágó” alakítását, az ízléstelen című Vad orchideákat is. Sikerült a rendezőnek ehhez is titokzatos női partnert találnia, Carré Otis egzotikus szépsége és tehetsége azonban jobb forgatókönyveket érdemelne.

A filmbeli Emily — már a neve is Emily Dickinsonra, a puritán amerikai költőnőre játszik rá! — a prúd közepnyugat leánya, aki jogási munkája révén egyik napról a másikra a képeslap-romantika első Rióba csöppen, ahol az első pillanattól fogva mindenki azzal foglalkozik, hogy lefojtott érzékeit felkorbácsolja. Valahogy úgy jön el hazulról, mint a Hair Vietnamba induló kiskatonája, és úgy száguld ki a rétestészta-ként elnyúló filmből, mint Peter Fonda a Szélid motorkocsokban. A szupermotor természetesen ingatlanpekulálás szívészermé, akinek

az unalmas milliomoslét közepette ennyi maradt meg a lázadó (hatvannyolcas?) ifjúságból. A kis Emily tehát — aki ahhoz képest, hogy megtanult féltucat világnyelvet, a Júlia-regények infantilis lelkivilágával rendelkezik — mit tesz isten, első megbízatása során partit csinál; s amikor az unalmas (és talán nyos módon álarcban véghez vitt), motiválatlan nyavalygások után egymásba fonódnak a kiszemelt férffival, úgy ölelkezik, hogy az ember nem győző csodálkozni, mi mindent lehet tanulni a középnagytemplomi kórusokban.

A Vad orchideákban benne volt egy jó film lehetőség. A tengerparti romszállóda szimbolikus színhelye lehetett volna az örök szerelem misztériumának; a kis brazil gyerek (ügyetlen idézet a Fekete Orfeuszról!) esetlen téblábolás helyett lehetett volna órangyal, Amor, puttonó vagy bármi (itt azonban nem volt funkciója); az érett szépségű Jacqueline Bisset-re lehetett volna valami normális szerepet is osztani a fölülleges harmadik agyonragozott sémája helyett; és megbocsátottuk volna, ha az idegenforgalmi látványosság degradált Rióból ezúttal elmarad az álörömös karneválosdi. Vad orchideák helyett azonban csak melegházt kaptunk; s még a nagyvonalú körítés sem leplezheti el, hogy film helyett pedig — giccses.

Csontos János

Merre tart az agrárértelmiség?

A gazdasági teljesítmény alapja a kor színvonalának megfelelő szaktudás. Ma már több mint felismerés, hogy nem tudunk a világ fejlett részéhez felzárkózni, ha a szellemi tőkénk nem haladja meg anyagi tőkénk színvonalát. Ez akkor Hajdú-Bihar megyei tapasztalatok alapján.

Sikerágazatból romhalmaz?

A mögöttünk lévő politikai rendszernek a mezőgazdaság teljesítményét értékelő megnyilatkozásait meg lehet kérdejezni, lehet vitatni, hogy mi az, amit ebből a rendszer irányítása saját sikerének tekintett. Azonban nehezebb elvitatni a lakosság megelégedettségét az élelmiszer-ellátásban, valamint az ágazat gazdasági stabilizáló szerepét. Ennek realizását nyugati politikások, szakértők nyilatkozatai rendszeresen alá támasztják ma is. A mezőgazdaságban dolgozók munkájának ilyen formájú értékelése önbecsülést, tartást adott, mely alapja lehet az ágazat kiegyensúlyozott további fejlődésének.

Az utóbbi hónapokban jelentős erők a közvéleményt arról tájékoztatták, hogy fejlődés, eredmény e területen nem is volt, ha volt, az drága áron született, az ágazat tönkrement, „romhalmaz”. A gazdasági tevékenység értékelése nélkülöztes a szakértői véleményeket, nem akarta figyelembe venni a politika, a gazdaság egészének összefüggéseit. Ennek ellenére a negatív, jelszó szintű minősítés elbizonytalanította az ágazat dolgozóit, azon kellett töprengeniük, hogy amit tettek, bűn-e vagy erény. Súlyos traumát okozott a szövetkezetek vezetőinek és tagságának az, hogy az első számú vezetők „kollektív bűnösök-ké” minősültek, míg a tagság rádöbbent, hogy az új törekvések létüket veszélyeztetik. Napjainkban ez a kép már nem olyan sötét. Az elmúlt napokban — a Mezőgazdasági Szövetkezetek és Termelői Országos Szövetségének kibővített ülésén — a Földművelésügyi Minisztérium politikai államtitkára azt fejtegette, hogy nagy hiba volt a politikai csatározás színteréről egyedül a mezőgazdaságot megcélolni, mert ez tragikus, súlyos következményekkel jár. Az volt a véleménye, hogy a mezőgazdaság relatíve egészséges ágazat, van egy szint, de ez nem romhalmaz.

Hol tartunk?

Az Alkotmánybíróság döntése a szövetkezetek földjével, vagyonával kapcsolatban alap lehet a társadalom e területen érintett tagjai érdekeinek, sérelmeinek igazságosabb rendezésére. A szövetkezetek tagjai türelmetlenül várják a földet, a vagyonnal való rendelkezési jogát, valamint az új szövetkezeti törvényt, amely keretét ad a szövetkezés hatékonyabb, korszerűbb át-

alakítására. Az átalakítás szükségességét már év elején felismerték, megkezdtek, de az ismert — perspektíván — helyzetben ez megtorpant. Kérdés, kikre lehet alapozni az új szövetkezeti modell kialakítását? Alapvetően — az új szövetkezeti törvény keretei között — az egyes szövetkezetek dolgozóinak adottságai figyelembevételével maguknak kell „kiüzadni”. Ugyanis mezőgazdasági nyersanyagtermelő szövetkezés Nyugat-Európában alig található, tehát nincs mit adaptálni. E területen is felértékelődik a gazdaságokban dolgozó agrárértelmiség munkája, amely az új alkotásnak szellemi — forma és tartalom — műhelye kell hogy legyen. Megítélem szerint a vezetés képes ezt felvállalni az érdekeltekkel kialakított konszenzus alapján. Megyénk első számú szövetkezeti vezetőinek 80 százaléka egyetemet, főiskolát végzett, koruk közel hasonló arányban harmincötven év között van, vagyis nem a múltban nosztalgizáló, hanem jövőbe tekintő.

A korszerű gazdálkodás ismerete, a szakértelem nem egy szűk kör privilégiuma, nagy számban megtalálhatók a szövetkezetekben felsőfokú végzettségű, speciálisan képzett szakemberek, akik képesek az átalakulás dinamizmusát, eredményességét biztosítani. E folyamat csak az érdekek harmóniáján jöhet létre, és ez ma nem minden gazdasági helyzetünk romlásával arányban egyre nő a vezető-ellenesség. A szövetkezetek tagjai gondjait megoldásért vezetőiktől várják, ugyanakkor a vezetés mozgásterét külső-belső korlátok akadályozzák. Az infláció csökkentési törekvéseket, a fizikai dolgozók egy része megkérdőjelezi az agrárszakembereket, a vezetők anyagi elismerésének indokoltságát.

A vállalkozás mérete

A külső és belső nyomás hatására kialakuló védekező reflexek olyan pszichés hatást eredményeznek, amelyek révén az agrárértelmiség egy részét — változatlan körülmények között — növekvő részét, annak ellenére, hogy felelősséget érez a közösségért, a lelki terror arra készteti, hogy egzisztenciáját más, szűkebb körben alakítsa ki. Ennek megvalósítását elősegíti a társadalom új alapokon történő szerveződése. Gondolok itt a privatizációra, a vállalkozás elvi-gyakorlati lehetőségére. Ennek a rétegnek az átlagnál nagyobb esélye van a sikeres vállalkozó kategóriájába kerülni. Megvan a magasfokú szakmai ismerete, gyakorlata, piacismerete, kapcsolatrendszere. Feltételezhetően a tökéletes megismerésben a nagyobb bizalmat élvez a felsorolt érvek alapján. Viszonylagos független vállalkozóként munkájának hasznát nem egy szűkebb közösség béralkítja ki, hanem a piac értékeléséből adódó eredményesség.

E folyamat már megkezdődött, mások részéről folyik a felkészülés. A különböző formációban történő vállalkozást az önmagukban bízó, többnyire a legrátermettebbek vállalják. Ezt a folyamatot felgyorsítja a

közösségi tulajdon magántulajdonba adása, amely végül földben, eszközben, vagyonban tárgyasul. Eddigi tapasztalataink szerint a mezőgazdasági szövetkezetek dolgozóinak döntő többsége nem akar, nem képes vállalkozó lenni. Ebből adódóan a szövetkezetek tagjainak, alkalmazottainak egy rátermettebb, képzettebb része választja ezt az utat, amely olyan veszéllyel jár, hogy kivonul a szakértelem, a kockázatot vállaló csoport a szövetkezetből. A magára hagyatottak pedig esélytelenül indulnak a piaci versenyben, rövid időn belül beállhat az eredménytelenség, a csőd, a gazdaság fel számolása. A sikeres vállalkozók az induló állapotban az eszközök (föld, vagyon) kisebb részét birtokolják, ennek következtében, bármilyen sikeres is tevékenységük (természetes, hogy számuk általános), nem tudják ellensúlyozni az esélytelenbe gyengébb teljesítményt; vagyis összességében teljesítménycsökkenéssel kell számolni.

Az ismertetett folyamatot véleményem szerint nem lehet és nem is indokolt feltartóztatni. Egyértelmű, hogy a jövőnk a magántulajdonra alapozzuk, az legyen a tulajdonos, aki a tulajdonot leghatékonyabban működteti.

A vagyon hasznosításának fontos területe lesz a jövőben is a magántulajdonosok döntése alapján koncentrált föld-eszköz-tőke vagyon, amelyet a jelenlegi meghatározással mezőgazdasági nagyüzemek nevezünk. Ez a szervezeti forma nem merítette ki fejlődésének tartalmait feltételezve, hogy a gazdasági szereplők között nem sűrűn diszkrimináció, képes felvenni a versenyt nemzetközi összehasonlításban is. Ehhez azonban konszolidált feltételrendszer kell kialakítani, jól megfogalmazott, kiszámítható agrárpolitikát kell kidolgozni. Mindehhez szükséges a humánus, az emberben, a vezetőben bízó társadalmi közérzet, amelynek hiányában sok-sok ültetésűn kell átjutnunk, mire megtaláljuk az Európa helységnevtáblát.

Tóth Zoltán

Az álmosdi tündérvárban

(Egy emlékházgondnok példája)

Életem első rajongó barátsága — akkoriban már majdnem négyéves voltam — egy ezüsthajú, ezerrancárú, mosolygó szemű öreg nénihez fűződött. Most is úgy élek emlékezetemben, mintha kedvenc mesekönyvem egyikének lapjai közül lépett volna elő a jószágos öreg tündér, hogy megszépsítse egy nyaromat. Ő volt a szarvasi szlovák tájház gondnoka, lelke, mindenesetre. S én azóta is úgy lépek be minden múzeumba, emlékházba, kiállítóterembe, hogy első pillantásommal ott keressem: akifől meglevenednek a tablók, életre kelnek a fakuló fotókról, repedező festményekről lepillantó volt-emberek.

Persze, az ilyen élmények nem mindennaposak, s egyre ritkábban találkozunk csodátévő ezüsthajú tündérekkel. De végre sok év után újra kinyílt egy mesekönyv, s előlépett belőle Erzsike néni. Mondják, ez a csoda már régebben történt, s Erzsike néni már hosszú évek óta tartja életben az álmosdi kis kúriában az emléket. Igen, a Kőlcsey-emlékház az ő tündérvára, ott találkoztunk vele mi is, főiskolai hallgatók, leendő pedagógusok, hogy újra gyermeki ámulattal

Trianon traumája, AVAGY MIT TEKINTSÜNK FANTAZMAGÓRIÁNAK?

Az elmúlt egy-másfél hónapban több éles hangú írás jelent meg a romániai sajtóban Bajcsy-Zsilinszky Endre Erdély múltja és jövője című könyvének magyarországi megjelenése kapcsán.

A gond nem az, hogy a Romanul, az Adevarul és a Romania Mare kritizálja a könyvet, hiszen a 46 évvel ezelőtt megjelent mű jó néhány vitatható megállapítása fölött eljárt az idő. Az alapvető problémát az okozza, hogy a könyv mondanivalóját aktualizálva, a demokratikusan megújuló magyar bel- és külpolitikára zúdítanak ösztözet, és némelyek az erdélyi magyarság megfélemlítésére használják fel azt. A Romania Mare írja: „Nem Göncz Árpád (a Magyar Köztársaság elnöke fordította a könyvet — K.F.), Árpád újabb sarjai fizetnek majd vérükkel az Árpád-kori gógért, valamint a Hargita, a Kovászna a megyében gyújtott lángokért. Az uszítás tragikus végkifejlesztésére az RMDSZ vezetőségében helyet foglaló uraknak gondolniuk kellene akkor, amikor megrendezik véres színjátékaikat, és próbára teszik türelmünket, amikor cikkeznek a sajtóban.”

Az érzelmeik, az ellenséges közhangulat szításával reagálni egy identitását kereső, a távoli és közelmúlt hibáival szembesülni kényszerülő és abból okulni szándékozó, új utakat kereső nép józan erőfeszítéseire, olyan hiba, amely nem viszi előre a két nép kapcsolatának rendezését, egyáltalán sehova sem vezet. Ellenkezőleg: arról győzi meg a realitásokkal határozottan számító magyar közvéleményt, hogy ezek a körök a román-magyar viszony formálásában továbbra is a taktikai elem szerepét betöltő nemzeti kérdést állítják előtérbe. Ezzel valóban a két nép társadalmi és civilizációs szerkezetében található hagyományos különbségeket kívánják elfeledni. És annak a félelemnek adnak hangot, hogy Magyarország — az erdélyi magyarságot eszközként felhasználva — visszaköveteli Erdélyt.

Vajon, nem az ilyen fajta problémafelvetést kell fantazmagóriának tekinteni?

Bajcsy-Zsilinszky Közép-Európája

Ilyen kérdésfelvetésre Bajcsy-Zsilinszky Endre sem vállalkozott. Életművének tanulása, hogy állandó megújulásra, a haza és a nemzetközi változásokra érzékenyen és rugalmasan reagáló politikus volt, aki a nemzetet ért kihívásokra korszerű, a haladás irányába illeszkedő válaszokat adott. Nemzeti elkötelezettségtől vezérelve és a térség jövőjéért érzett felelősségtől áthatva keresi a közép-európai és magyar kérdés összehangolt, valamennyi itt élő nép érdekeit kielégítő megoldását.

Bajcsy-Zsilinszky szerint az úgynevezett Köztes-Európa (az Északi-tengertől az Adriáig húzódó régió) békéjét ez hozza el, ha önépítkező módon — kifelé — Nyugat- és Kelet-Európa népeivel szemben kivívja — elismerteti egyenjogúságát. Befelé pedig önmagá számára végérvényesen elismeri az itt élő népek egyenlőségét polgári szabadságjogi és etnikai téren egyaránt.

1944-ben már elsősorban nem azt sérelmezi, hogy Trianon súlyosan megcsönkítette Magyarországot, hanem azt, hogy a trianoni rendezés „s vele százmillió ember együtt és egymás mellett való életének szörnyű igazságtalanságai, belső egyenetlensége, rendezetlensége lazította föl Európa talaját az új világlomlás elé. (...) A Duna-völgy természetellenes elrendezése leghatalmasabb, s valójában egyetlen igazi szövetségessé, rendezetlenséget okozó területet, s vele más, érdeklődés idekapszolódó nemzeteket, országokat: az önségélytől”.

Az így értelmezett Trianon-szindróma feloldása lehet az igazságos és „nemesen-nagyvonalú” közép-európai rendezés és megújulás alapja. E vonatkozásban igen közel áll a népiek „híd”, „tejtésztér”-konceptiójához. Hangsúlyozza a népek egymásrautaltságát az „emberiség lelkiismeretére és józanságára appellálva”. Eközben azonban nem feledkezik meg a dinamikus földrajzi táj által is motivált, s történetileg kialakult autonóm nemzeti arculat megőrzéséről sem.

Ennek a tervnek a kivitelezését csak egyféleképpen tudja elképzelni. Trianon a mindenkori teljes kiszolgáltatottság veszélyét magában hordozó és a más államok kárára előnyöket kivívni szándékozó állami-politikai széttagoltság korszakához vezet Közép-Európában. A gazdasági, politikai és kulturális kapcsolatok a mélypontra voltak a két világháború között. E szembeesülő Közép-Európa helyébe egy virágzó, alulról építkező, a térség népeinek önállóságát és belső autonómiáját megőrző laza föderaliztikus államrendszer képzelt el.

Az autonóm Erdély mint modell

„Az egyetlen elképzelhető alap, ami Erdély jövőjének alkotmányának tervéhez kiindulópontul szolgál, az itt élő népek szabad önkormányzata” — írja. Szabad önkormányzat, amely alkotmányos garanciákat teremt a nemzetek örendelkezési jogának maradéktalan érvényesítéséhez, amely kizárja a többségi nemzet erőszakos hatalomgyakorlását, intézményes védelmet nyújt a nemzeti kisebbségek számára.

Hogy az autonóm Erdély végső soron egy román konföderáció, vagy egy magyar államszövetség keretei között találja meg fejlődésének optimális feltételeit — másodlagos kérdés. „Erdéllyel kapcsolatban mindössze egy alternatíva létezik: vagy a Szentkoronához kell tartoznia vagy Romániához” — állapítja meg. Azaz: szó sincs itt Erdély bekebelezéséről, mint a román sajtó állítja!

Ugyanakkor az is nyilvánvaló, hogy itt egy feloldhatatlannak tűnő ellentmondás van, mert hiszen Zsilinszky amellel teszi le voksát, hogy „Erdélyt a maga egészében — mint érintetlen egységet — a Szentkorona fenntartása alá kell visszahelyezni”. Valójában itt arról van szó, mint azt a Széchenyi-könyvtárban őrzött Bajcsy-Zsilinszky-hagyatékából rekonstruálni lehet, hogy a hivatalos román politika változása 1943-44-ben, és az ellenzék erők titkos tárgyalásai az angolszász hatalmakkal, eleve hátrányos helyzetbe hozhatják — az erdélyi kérdéssről folyó viták alkalmával — Magyarországot a béketárgyalásokon. Sőt, azaz az eshetőséggel is számot vet, hogy Románian keresztül „ne tegye a lábát szovjet-orsz katoná” a magyar földre.

A nemzetközi hatalmak támogatását is élvező új közép-európai rendezéssel az „enyém, tied” kérdése értelmét veszítette volna. Ezt a megoldást azonban sem az 1947-es párizsi béketárgyalás, sem az elmúlt negyven esztendő nem hozta el.

Az elmúlt egy év változásai reménnyel tölthetnek el. Hiszem, hogy nemzetek egyenjogúságának, örendelkezésének, a kisebbségeket megillető kollektív és egyéni jogok alkotmányos érvényesülésének nem szabhatnak gátat az országhatárok. Az embert — a magyart, a székelyt, a román — az őt megillető jogában és méltóságában (vissza)állító demokrácia egyetemes emberi vívmánya. A magyarság legkiválóbbjai — köztük Bajcsy-Zsilinszky Endre is — mindenkor nagy jelentőséget tulajdonítottak az erdélyi népek egyenjogúsága érvényesülésének, a magyarság és a románság történelmi együttéléséből fakadó szoros emberi kapcsolatok, a békés és baráti együttműködés megteremtésének. Bizom abban — Raul Sorban zavaival élve —, hogy a minket elválasztó illúziók felszámolhatók és a józan ész, az emberi humanizmus meghozza a megbékélést a Kárpátok koszorúján innen és túl.

Kriskó Gabriella

Dr. Kiss F. József

Várják a sze

Nem véd

Néhány héttel e ták át a főváros pá rosrésében, Obud zép- és Kelet-Euró pá nális Környezet Kőzpontot. A ne intézmény ötlete a országi független k védelmi mozg eredt, és a 80-as Budapestén dip szolgálatot teljesítő diploma, Mark I akkori nagykövet- ból jutott el tavaly a magyarországi lá készülő George Bu höz. Tavaly júliust pesten az elnök ma nya konkrét elha ként jelenthette be ni környezetvéde pont létesítésére a kormányval közös ványt hoznak létre, az Egyesült Államc dollárt adományo gyar kormány 50 rintos hozzájárulás millió forint értékű átadását vállalta.

Az alapítvány o karolta az Európai gi Község szerve USA-éhoz hasonló anyagi támogatást. Később további or az idén szeptembe pályés avatás napja ria, Hollandia, Kanada, Csehsz Franciaország, Jug Lengyelország, No Románia is — szá az alapítványhoz. ter, a regionális ügyvezető igazgat elégedetten újságo

— A központ á nem zárult le a eszándékozó orszá Külön öröm, hogy távolságok sem érdeklődésnek: a Sz és Finnország jelez csodálási szándék mint olyan távoli képviseleti, mint a vagy Japán környe — Vajon, minel hető, hogy a a kez zsenek ilyen nagy hangja világszerte — Mindenekelő lunk felkarolt téma kö rnyezetvéde amely világszerte az érdeklődés köz ba. A központ révé földrajzi térség — ország, Csehszlov gyelország, Bulgá szlavia — napjaink vető politikai, g társadalmi változ helye, ám ezekben gokban a környez jörést ma is mego

A környeztet m tendő intézkedés dig inkább csak els kormányoktól füg portok, mozgalm a szavukat. Ne szembe kellett sz hivatalos kormány val, gondoljunk cs Nagymaros körül — Miért éppen le választották a ne intézmény „há znak”?

— Részint azért ötlet itt születet pedig az országn ban elfoglalt közp se miatt.

— Hogyan m milyen feladatok alkalmas a közpo

Várják a szervezeteket és az állampolgárokat

Nemzetközi környezetvédelmi központ nyílt Budapesten

Néhány héttel ezelőtt adták át a főváros patinás városrészében, Obudán a Környezetvédelmi Központot. A nemzetközi intézmény ötlete a magyarországi független környezetvédelmi mozgalmaktól eredt, és a 80-as években Budapesten diplomáciai szolgálatot teljesítő amerikai akkori nagykövete — jóvoltából jutott el tavaly az éppen a magyarországi látogatásra készülő George Bush elnökhöz. Tavaly júliusban Budapesten az elnök már kormánytörvényben elhatározta, hogy a környezetvédelmi központ létesítésére a magyar kormány közösen alapítványt hoznak létre, amelyhez az Egyesült Államok 5 millió dollárt adományoz. A magyar kormány 50 millió forintot hozzájárulást és egy 80 millió forint értékű ingatlan átadását vállalta.

Az alapítvány ötletét felkarolta az Európai Gazdasági Közösség szervezete is, az USA-éhoz hasonló mérvű anyagi támogatást vállalva. Később további országok — az idén szeptember 7-én ünnepélyes avatás napján Ausztria, Hollandia, Bulgária, Kanada, Csehszlovákia, Franciaország, Jugoszlávia, Lengyelország, Norvégia és Románia is — csatlakoztak az alapítványhoz. Hardi Péter, a regionális központ ügyvezető igazgatója most elégedetten újságolja:

— A központ átadásával nem zárult le a csatlakozni szándékozó országok sora. Külön öröm, hogy földrajzi távolságok sem gátjai az érdeklődésnek: a Szovjetunió és Finnország jelezte bekapcsolódási szándékát, valamint olyan távoli földrészek képviselői, mint Ausztrália, vagy Japán környezetvédői.

— Vajon, minek köszönhető, hogy a kezdeményezésnek ilyen nagy a visszhangja világszerte?

— Mindenekelőtt az általunk felkarolt témakörnek, a környezetvédelemnek, amely világszerte most kerül az érdeklődés középpontjába. A központ révén átfogott földrajzi térség — Magyarország, Csehszlovákia, Lengyelország, Bulgária, Jugoszlávia — napjainkban alapvető politikai, gazdasági, társadalmi változások színhelye, ám ezekben az országokban a környezetvédelem jórészt ma is megoldatlan.

A környezet megóvására teendő intézkedésekért eddig inkább csak elszigetelt, a kormányoktól független csoportok, mozgalmak hallatták a szavukat. Nem ritkán szembe kellett szállniuk a hivatalos kormánypolitikával, gondoljunk csak a Bős-Nagymaros körüli vitákra.

— Miért éppen Budapestet választották a nemzetközi intézmény „házigazdájának”?

— Részint azért, mert az ötlet itt született, részint pedig az országnak a régióban elfoglalt központi fekvése miatt.

— Hogyan működik és milyen feladatok ellátására alkalmas a központ?

— Független, nem haszonorientált szervezatként jegyezték be alapításkor az intézményt, amelynek élén 15 tagú, nemzetközi összetételű igazgatótanács áll. Ez szervezi és felügyeli egy ügyvezető igazgató irányításával és külön célra létrehozott tanácsadó testület segítségével a munkát, a résztvevő államok kormányától teljesen függetlenül. Ez igen lényeges kritérium, bár az igazgatótanácsban vannak kormányzati tisztviselők is. Az igazgatótanács elnöke a lengyel Janusz Kindler. A központ szándékosan csekély létszámú, alig tíz tagú szakmai stábot működtet, hogy erőforrásait kizárólag környezetvédelmi szaktanácsadásra, s ezzel kapcsolatos szakmai munkára összpontosíthassa. E stáb tagjait nyilvános nemzetközi pályázat útján — néhány héten belül — kiválasztják. Munkájukat amerikai programmenedzser, Steven Waselung irányítja majd.

— Milyen célokat tűztek maguk elé?

— Elsősorban a környezetvédelmi mozgalmakat és a környezetvédelemmel kapcsolatos állampolgári kezdeményezéseket kívánjuk felkarolni. Segítségét és támogatást adunk az általunk helyesnek ítélt kezdeményezések megismertetéséhez és megvalósításához. Kormányokkal és üzleti körökkel egyaránt tárgyalni akarunk a térség alapvető környezetvédelmi kérdéseiről és az azokkal összefüggő régi és új problémákról. Nem feledhetjük: a régió országaiban átalakulóban van az iparszerkezet, s ennek környezetvédelmi hatásai igen jelentősek. Fontos feladatunknak tartjuk a környezet-szennyezés egészségi hatásainak vizsgálatát és az ezzel kapcsolatos teendőik összehangolását; alacsony költségű, a korábbinál hatékonyabb ellenőrző eljárások, módszerek megismertetését, a velük összefüggő kutatások és egyéb tevékenységek támogatását, a környezetet jobban kímélő energiapolitika melletti kiállást.

— Milyen eszközeik vannak ehhez?

— Négy alapvető szolgáltatást vehet igénybe nálunk bárki, aki érdekelt az előbbi témakörökben. Használhatja információs forrásainkat, igényelhet intézményes környezetvédelmi fejlesztésekre támogatást, tájékoztatást a környezetvédelem nemzetközi szakirodalmáról. Tehát szellemi-anyagi segítség közvetítésére vállalkozunk, s az üzleti és környezetvédelmi szempontok összehangolásakor számíthatunk az érintett kormányok partneri támogatására.

— Független intézményként bízhatnak ebben?

— Igen, hiszen a központ alapító okiratát aláíró és az alapszabályunkat elfogadó államok képviselői kötelezettséget vállaltak arra, hogy kormányai a környezetvédelem aktuális kérdéseinek megoldását célzó tárgyalásoktól nem fognak elzárkózni.

— Milyen önálló munkát tud végezni az intézmény?

— Egyedülálló lehetőségünk, hogy a térség egészéről adatbázist tárolhatunk és a környezetvédelem témakörébe vágó tényekről, összefüggésekről részletes információ hálózatot működtethetünk. Ehhez lézerlemez számítógéprendszer építettünk ki, amely össze van kapcsolva a nemzetközi adatbázisokkal. Eppen ez a regionalitás hallatlan előnye: a térség több, vagy valamennyi országát érintő környezetvédelmi problémákról és azok megoldásának lehetőségeiről nyerhetők és adhatók tovább így ismeretek.

Másik alapvető tevékenységünk: a környezetvédelmi képzés, továbbképzés szervezése, amelyhez a központ saját gárdát alakít ki. Ez a szakembereknek a legfrissebb kutatási eredményekkel való megismertetésétől a környezetvédelmi alapfogalmak és alapvető szempontok széles körű propagálásáig, a környezetvédelmi analfabétizmus társadalmi méreteiben történő felszámolásáig terjed. Európa, a központhoz tartozó régió és benne hazánk környezetvédelmi viszonyai, s ezzel összefüggésben a lakosság romló egészségi állapota alapján mondhatom így: a huszonnegyedik órában. (MTI-Press)

Schöffner Jenő

Történe már végre valami...

...avagy miként csökkenthető a háztartási hulladék?

(Részlet a győri Reflex környezetvédő egyesület és Zöldzóna akcióegylet programtervezetéből)

Érvényesítendő fő szabályok a megelőzésnél:

1. A háztartásban minél kevesebb vegyszert használjon fel.

2. A vásárló az árut figyelje és fizesse meg, ne a csomagolást.

3. Itálárut — amikor csak lehet — visszaváltható üvegben vásároljon (ne műanyag flakonokban, dobozokban).

4. Mélyhűtött áruk, konzervek helyett a szezonárúkat részesítse előnyben (főzelékfélék, gyümölcsök).

5. Előre csomagolt, kiporciózott áruk helyett a vásárló maga válassza ki, mérse és kivánsága szerint csomagoltassa, amit meg kíván venni. (Egészségvédelmi szempontból nemkívánatos a PVC-fólia tömeges alkalmazása.)

6. Ha van alternatíva, akkor a vásárló mondjon le a spraykészítmények, az elemes és az egyszer használatos eszközök — borotválóhűző, öngyújtó — vásárlásáról.

7. Kerüljön a háztartásba minél több természetes anyag, gépekből, berendezésekből pedig a hosszú élettartamú, javítható és energiatakarékos típus.

8. Ne a szemével vásároljon, hanem az eszével és előre gondolja végig a termék „utóéletét”, s annak környezetvédelmi kihatásait.

Néhány tízmillió dollár kellene

Talajmosók Amerikából

A debreceni katonai repülőtéren a debreceni katonai repülőtér a legszennyezettebb. Ennek megtisztításához tíz és harminc millió dollár közötti összegre lenne szükség. A veszprémi bázis közepesen szennyezett arra egymillió is elég lenne, s az igen kis mértékben szennyezett székesfehérvári helikopterállomás megtisztításának költsége már 300 ezer dollárból is kijönne. Egyelőre egymillió dollár kapott Magyarország a katonai bázisok megtisztítására. A munka folytatása attól függ, hogy az amerikai szenátus megszavaz-e további ötmillió dollárt arra a mintamunkára, amelyet a Martech Magyarország végzen szeretne. A Martech ugyanis nem emberbaráti szeretetből veti meg a lábát Kelet-Európában. A környezetvédelem nemcsak viszi a pénzt, ahogyan azt a szocialista közgazdászok gondolták, hanem jó üzlet is lehet, munkahe-lyeket teremt a második ipari forradalom korában. Tehát érdemes vele foglalkozni. Persze mindez csak olyan társadalomban igaz, ahol a környezetet valódi értékeknek számít, azaz védelmének a biztosítékai beépülnek a közterhek sorába. Reméljük, hogy ezt a szemléletváltozást is megérik egyszer. Az Élet és Tudományban megjelent cikk nyomán írta:

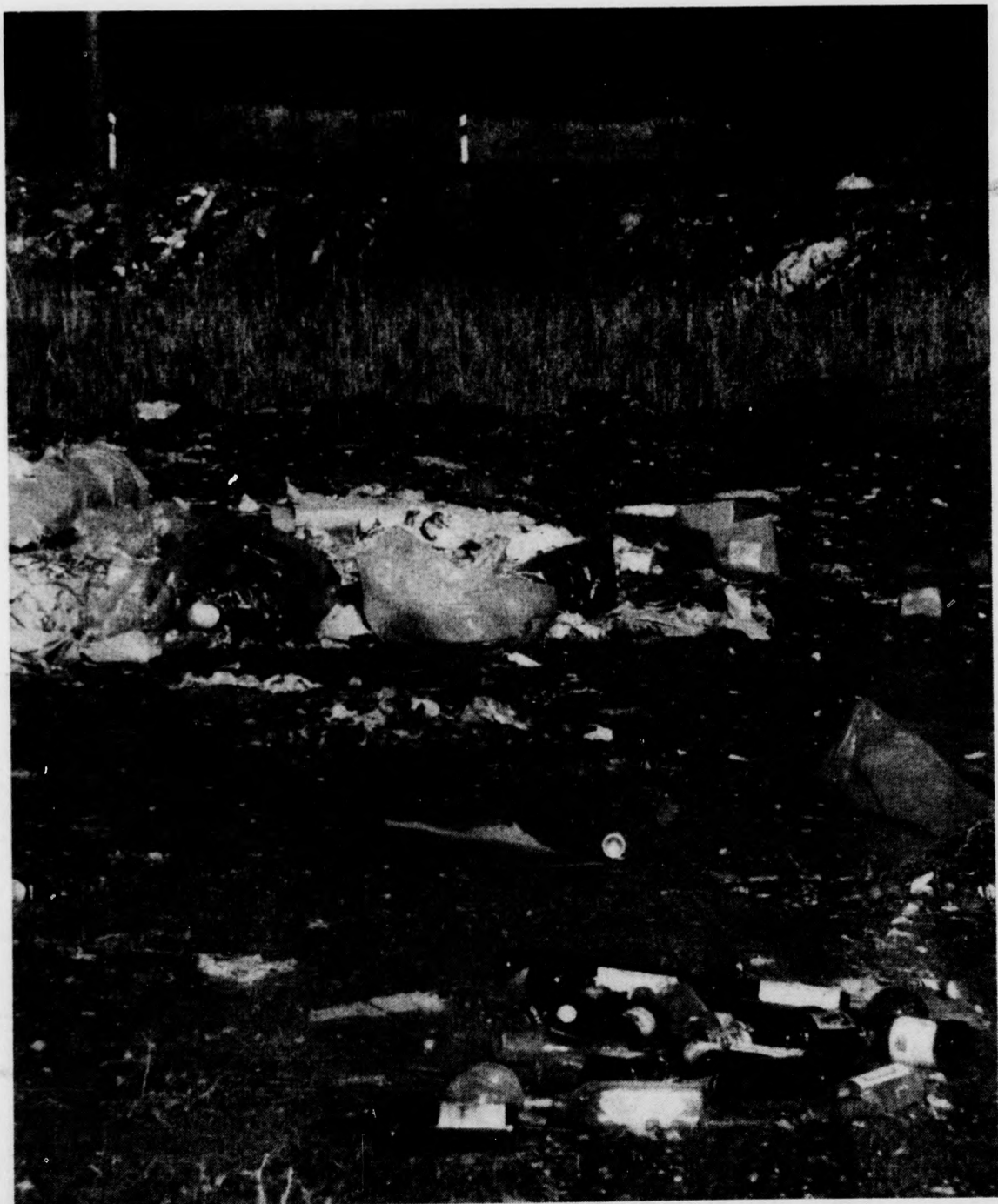
Vinczéné Rácz Magdolna

HÍREK

Hatalmas környezetvédelmi lépésre készül Kalifornia: benzinüzemű autók helyett árammal hajtottakra akarja kicserélni a kocsiipar jelentős részét. Az állam terveit szerint nemcsak a rendelt az elektromos autók gyártását, de addig is arra buzdítja a kaliforniaiakat, hogy minél több alternatív, kevésbé környezetpusztító üzemanyagot közlekedjenek. Ha az elképzelés valóra válik, akkor Kalifornia alaposan megváltozik az autógyárak és az olajtársaságok számára. Ez az állam ugyanis az Egyesült Államokban kulcsfontosságú piac mind a gépkocsik, mind pedig a benzin szempontjából. Kaliforniában adnak el minden tizedik új autót az Egyesült Államokban, benzinből pedig az Egyesült Államok egésze és a Szovjetunió után Kalifornia fogyaszt a legtöbbet a világon. (Reuter)

... Pattogatott kukoricával béleli ki szállítmányait, s óvja a rakodások ütődéseitől egy holland számítástechnikai cég. A kukoricával a habosított műanyag csomagolástól telték váltotta fel környezetvédelmi megfontolásból. A kukorica ugyanis a földből vétetett s hamar azzá lesz, míg a műanyag jóval nehezebben bomlik a természet ismét szerves részévé.

A holland cég a Corblan International BV immár három hónapja kukoricázik a csomagolással. Az új módszer kicsit drágább, de példaadó. Igaz viszont, hogy a bélest néha megérgezik a csomagolók...

Berettyóújfaluból Biharkeresztes felé haladva a 42-es számú főút mellett ez a kép fogadja az utazót. S bár tábla hirdeti, hogy itt a szemét lerakása tilos, úgy tűnik, erre fittyet hányanak a személtelők. Jó lenne, ha ezt a „látványt” környezetvédők és nem környezetvédők mihamarabb megszüntetnék

(Fotó: Horváth Katalin)

Temesvári képeslapok

A csillagkoszorús Madonna

A temesvári Jenő herceg tér (volt Szabadság tér) legszébb díszje a csillagkoszorús Madonna. Ott magasodik, méltóságtelesen a régi városháza előtt, az idő szürke patinával vontatva be, az alapzat köveit itt-ott szétváltak, a repedések között kidugja fejét egy-egy fűszál vagy apró fejtű piros virág. Galambok pihennek meg a szobor alakjainak vállain...

Bécsi mesterek ajándékozták ezt a szép rokokó Madonnát a városnak. Wasserburger és Blim mesterek a XVIII. század közepén faragták. A rokokó vonalakban készült alapzatot domborművek díszítik. Valóságos jeleneteket ábrázol mindenik: az egyik például azt a pillanatot örökíti meg, amikor a királyné győz Nepomuki Szent János püspöknek, és az udvaroncok lesekednek, a másik mikor a gyónás titkának elárulását követeli a király, és a harmadik azt a jelenetet mutatja, amikor Nepomuki Jánost a hidról a folyóba dobják. A szobor közepén Nepomuki Jánossal együtt összesen négy szent áll, fölöttük néhány rokokó angyal mosolyog bájosan. A dombormű alakjai mind rokokó ruhát viselnek. A szobor befejező része és koronája a Madonna, mesterien faragott, szép fejtű csillagkoszorút díszíti, a kezében pedig hosszú szárú liliumot tart.

Az asszonyok-lányok az év minden szakában virágáldozatot visznek neki. A tisztaság jelképe. „Ez a szobor, mint művészi alkotás, felekezeti különbség nélkül minden temesvárié” — írta egy 1913. április 3-án kelt levelében szerelmének, Weisz Annának a vidék egyik legkülönösebb író-egyénisége, Gózdus Elek.

Robicsek Imre felvétele

A város polgárai emelték a szobrot örök időkre. Nemzetiségi, felekezeti különbség nélkül. Egyetértésben. A csillagkoszorús Madonna a mai, indulatokról terhes világban erre is figyelmeztet.

Pongrácz P. Mária

Tizenegy éves egyetemista

Azonnal másodéves

Mészáros György, az MTI tudósítója jelenti:

Hétfőn matematika szakon megkezdte egyetemi tanulmányait Ganesh Sittampalam londoni illetőségű brit alattvaló — jelentették a brit lapok előkelő helyen. Az esemény azért keltette fel a sajtó figyelmét, mert a Surrey-i egyetemre beiratkozott diák pontosan tizenegy éves és hét hónapos. Ezzel rekordot döntött: az előző brit csúcstartó, Ruth Lawrence már tizenkét éves és három hónapos volt, amikor fölvetették Oxford egyik egyetemére, ugyancsak matematika szakon.

A kis Sittampalan ráadásul oly tehetséges, hogy mindjárt második évfolyamon kezdhetne tanulmányait. Hetente egy napot tölt az egyetemen, egyéb tanulmányait pedig egy korának megfelelő londoni iskolában folytatja.

Egy forint az alapba?

A levegő védelméért

Nem fogadta valami túllelkesen az Érdekegyeztető Tanács a közelmúltban azt a környezetvédelmi javaslatot, hogy a benzinárba építsenek be egy forintos levegőtisztosítási járulékot is. Hazánkban évente mintegy 5 milliárd liter benzint adnak el, következésképpen évente mintegy 5 milliárd forintot környezetvédelmi alap képződne ezekből az 1 forintokból. Az 1 forintot vagy ár-emeléssel, vagy úgy biztosíthatná a kormányzat, ha ilyen mértékben átcsoportosítaná a fogyasztási adót erre a területre. Mindenképpen helyes ez az elv, hogy a környezetvédelmi költségeket azok fizessék meg, akik a környezetet szennyezik — hangsúlyozta a kérdéssel kapcsolatban az MTI munkatársának adott nyilatkozatában Szommer Ferenc, a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium miniszteri biztosa, majd rámutatott: bár a benzinár-emelés a közismert tények miatt kétségtelenül nem túl népszerű ma Magyarországon, s bár a kormány tervezési szinten sokszorososan elköltötte a benzin fogyasztási adójából származó bevételeket, az alap létrehozásáról mégse lehet lemondani, mert csak így támogatható a katalizátorhasználat tervezett bevezetése. Az elképzelések

szintén 1992-től az új gépkocsikat már csak katalizátorral lehet majd üzembe helyezni, illetve — fokozatosan — csak a katalizátorral teljesíthető normák lesznek előírva a többi járműre is. Az alap nélkül nem volna miből támogatni a levegőtisztosítási védelmi berendezések fejlesztését, gyártását, illetve a levegőtisztosítási védelem érdekében tevékenykedő javító-, szerelőipart. Ebből kapna pénzt a tömegközlekedés az üzemanyaghoz keverhető korom és más szennyezőanyag-csökkentő adalékok használatához, ebből támogatnánk a kétütemű gépkocsik felvásárlását is. A kétütemű járművek négyütemű motorral való felszerelését egyébként a vámkedvezmény is segíti majd.

— Mit lehet végrehajtani addig, amíg az alap ügyében dönt a kormány?

— Az évenkénti gépkocsifelülvizsgálat és a szükséges motorrevízió elrendeléséhez nincs szükség erre az alapra. Kis költséggel lényegében a rendőrségi, közlekedésszervezeti szervezéssel megoldható elsőként a füstölő dízeljárművekkel közlekedők felelősségére vonása, később a módszer a benzinüzemű járművekkel is bevezethető — mondotta Szommer Ferenc. (MTI)

Építkezők, építőanyagkereskedők figyelmébe!

A Betonmark Kft., Miskolc, Pázsit u. 34. Telefon: (46) 47-216 megkezdte az EB 60/19 jelű földemelési (kefni) gyártását. Árkedvezménnyel előjegyezhető november közepéig 26 Ft/db + áfa áron. Igény esetén szállítást biztosítunk. 73065

A Szakipari és Kislakásépítő Szövetkezet a felsorolt gépeket és gépjárműveket eladásra, illetve tartós bére adásra felajánlja:

- rámpás raktár, iparvágány, kompresszorral ellátott festékszóró 1 db,
- habarcsszivattyú 1 db,
- homokszóró készülék 1 db,
- szerelőállvány, olíos (HSZ-500) 1 db,
- bontókalapács, Pionir 1 db,
- szerelőállvány, FH-1600 2 db,
- gyorsgőzfejlesztő (üzemképtelen) 2 db,
- szállítószalag, 15 m-es (üzemképtelen) 1 db,
- szállítószalag, 6 m-es (üzemképtelen) 1 db,
- gyorsfelvonó, 150 kg (egyik üzemképtelen) 2 db,
- gyorsfelvonó, 200 kg 1 db,
- Robur busz, BY 19-75 frsz. 1 db,
- ZUK, SG 41-87 frsz. 1 db,
- Multicar, SN 15-35 frsz. 1 db,
- ZUK SP 90-42 frsz. 1 db,
- Robur SP 95-58 frsz. 1 db,
- Barkas SM 06-78 frsz. 1 db,
- AIVA ST 98-20 frsz. 1 db,
- Multicar, SP 76-16 frsz. 1 db,
- IFA, SU 95-71 frsz. 1 db,
- pótkocsi, YV 71-40 frsz. 1 db,
- kazán (széntüzelésű) 1 db,
- RO 26-21 tolólapos markoló 1 db,
- ZUK, nyitott, SH 46-73 frsz. 1 db,
- kompresszor 1 db,
- kiskompresszor 1 db,
- BV 88-60 RAF Latvia 1 db,
- IFA, SU 67-51 frsz. 1 db.

Megtárolható: Szakipari és Kislakásépítő Szövetkezet, Debrecen, Monostorpályi út 9. sz. alatt, Ügyintéző: Nagy Csaba műszaki vezető. 77398/1H

A Hajdú-Bihar megyei Textilfeldolgozó Vállalat pályázatát hirdet

gazdasági igazgatóhelyettesi munkakör betöltésére.

A vállalat négy telephellyel, önálló külkereskedelmi joggal rendelkezik.

Tevékenységi körében szerepel: bőr, szörme, textilruházati termékek gyártása, ruházati kiskereskedelmi tevékenység. A gazdasági igazgatóhelyetteshez tartozik a vállalat alaptevékenységével kapcsolatos pénzügyi, számviteli, ügyviteli-szervezési és egyéb gazdasági tevékenység megszervezése, fejlesztése, irányítása és ellenőrzése.

A munkakör betöltésének alapvető feltételei: közgazdaságtudományi egyetemi, vagy számviteli főiskolai végzettség. Öt éves szakmai és vezetői munkakörben szerzett gyakorlattal.

Fizetés megegyezés szerint. 78019/6H

Biztonságának kulcsa a korszerű, elektronikus VAGYONVÉDELEM!

Keresse fel Debrecen első vagyonvédelmi szaküzletét!

Csemete u. 12. Nyitva: 9-17 óráig.

Szaktanácsadás! Értékesítés! Telepítés! Szerviz!

78257/1K

VERSENYTÁRGYALÁS

Debrecen belvárosában, a Hajnal u. 15. sz. alatt 882 négyzetméter telken három különálló épületből álló 420 négyzetméter jrodaépület, összközműves, mely telephelynek is alkalmas, eladó. Kikiáltási ár: a forgalmi érték 60%-a = 6 100 000 Ft. Helye: Debrecen, Hajnal u. 15. Időpontja: 1990. december 12., 10 óra.

ELADÓ LAKÁSOK

Vas Gereben utcai, 2 + 2 fészobás, étkezős, 85 négyzetméteres, 24 négyzetméteres épület alatti garázzsal. Irányár: 2 700 000 Ft. Lefkovits Vilmos utcai, 2 szobás, étkezős, 57 négyzetméteres, gázfűtéses, telefonos, garázsépítési lehetőséggel. Irányár: 1 700 000 Ft.

INGATLANOK ÉRTÉKBECSLÉSE

Állami és szövetkezeti ingatlanok, valamint gépek érték meghatározó szakvéleményét soron kívül, árkedvezménnyel elvégezzük a Tiszántúl egész területén.

INFORMÁCIÓK:

ING-GÉP telephely, Ingatlan- és Gépforgalmazó Kft., 4025 Debrecen, Bajcsy-Zs. u. 11. Telefon: (52) 30-342 Telefax: (52) 34-827 75336/1H

Svájci-magyar vegyes vállalat keres önálló külkereskedelmi tevékenység lebonyolítására külkereskedelmi osztályvezetőt.

Munkakör betöltés feltételei: külkereskedelmi gyakorlat, angol nyelvtudás legalább középfokon, Vásárosnaményban vagy térségében való letelepedés.

Fizetés megegyezés szerint. Garantált előre jutási lehetőség.

Jelentkezés rövid szakmai élettrajzzal az alábbi címre: INTERSPAN FAIPARI Kft., személyzeti szoc. ov., Vásárosnamény. Pf.: 9 4801.

A borítékra írják rá: Pályázat. Jelentkezési határidő: 1990. december 15. 77968/1H

A MECE

értesíti

TR

bélyegző

Megrend

a Rév

a Sumen u

és a Vá

INGATLAN

Jogtalanos ingatlan adásvétel, cseréjét bonyolítja, szerződését elkeszt. Debrecen, Izsó u. 30/A. Telefon: 23-684, 18 órától *72350/4K*

Eladó a Sámsoni kertben 396 négyzetm. kert házzal, víz, villany van. Debrecen, Mozdony u. 34. *74061/3K*

Osszkömföld, társasház 2.5 szobás lakás a Nagydőn eladó. "Bővíthető 75981" jelűre a kiadó nyílik. *74245/1H

Nagyerdőház közel felelő, 100 négyzetm. ház rész eladó. "Bővíthető 75981" jelűre a kiadó nyílik. *75981/2K*

Eladó 94 négyzetm. családi ház 300 négyzetm. telkekkel. Központi fűtés, gáz az udvarban. Kőntöcs u. 5. Kenézy-körház szoborral. Vasúti utcán nyílik. *76031/1K*

Mátrászentlászló 1,5 szobás, 35 négyzetm. nyaraló, lakóközművekkel, garázssal, alkalmi helyen (víz, villany, fűtés, szoba van) eladó vagy cserélhető. Nagyobb értékű ingatlanra történő cseré esetén többlet pedagógus bérkást is tudok adni. A nyaraló ára: 2 millió 500 000 forint. Minden más megadás is érdekel. Érdeklődni: Mátyás 21 tér 4/B V. emelet 38 ajtó. Telefon: 15-64-76148/2K*

Ikerház építésére is alkalmas 360 négyzetm. tel. eladó. Balaton u. 73. Erdős lódn: Izsó u. 30/A. Telefon: 23-684, 18 órától. *7612-2K*

Tanya teli takarmánnyal együtt eladó. Derecske, I. u. 12. *76298/3K*

Építési telek, 400 négyzetm., közelművelésű, 900 000 Ft-ért eladó a Gagy u. 16. alatt. Érdeklődni: szombat, vasárnap. Hám Kató u. 56. VI. 20. *7651K*

Háromszobás gáz-, kőponti fűtésű összközművelésű családi ház eladó. Esetleg kisebb cserélhető. Szereműhely: kialakítható. Irányár: 2 700 000 Ft. Torma István 24. *7612/2K*

Eladó 250 kvadrát tel. Debrecen, Kőrösi Csoma u. 53. *76628/1K*

Jó fokú, kondorosi kőponti fűtésű építőanyag eladó. Erdős lódn: Wessprémi u. 19. Szabó Gábor *76705/2K*

Eladom vagy elcserélem Boróka u. alatt levő 4 szobás, 85%-ig kész, tetőfelújított, kert, ház, Beszámítok: lakást, fűtést, kert, házat. Érdeklődni: mindennap Debrecen, Kőrösi u. 1. 14., Dihen. *7693K*

Eladó Hajdúszoboszló mellett ötszobás, 2 szobás családi ház, rászál, kis előkertet. "Osztás 77033" jelűre a kiadó. *77033/3K*

Eladó a Szepesi utcán bevezetésű álló családi ház, 104 négyzetm. 7704 jelűre a kiadó. *7704/1K*

Huszár Gál utcán szomszédos 300 négyzetm. telken épülő ikerház felújított, közelművelésű, társasház kerestünk. Telefon: 23-926. *77361/1K*

A paci vagy kondorosi kőponti fűtésű 150 000 forintot kerestünk. "Osztás 77409" jelűre a kiadó. *77409/1K*

Építő társasház eladó 86 négyzetm. 390 000 Ft. Érdeklődni: 25-078-as telefonon 17 órától. *77433/2K*

Kertes családi házam tölgyes kerttel elcserélem Debrecenben másfél szobás házra vagy kertesszel. Cím: Balmazújváros, Jókai u. 10. *77448/2K*

Martinkán, buszmegálló közel 300 négyzetm. gyümölcsös sürgősen eladó. Fűtés, villany, kút van. Deklódni: 29-876. *77448/1K*

Eladó Debrecen, Dévay 11. sz. alatt 3 szobás családi ház 400 négyzetm. tel. melléképületekkel (fűtési rendszerrel, vízvezetékkel, gáz az utcán, kisebb lakást beszámítok). Érdeklődni: hétvégén a címtől órákban a helyszínről vagy este a 18-708-as telefonon. *77492/1K*

A Hajdú Gépjárművezető-képző Kft. Debrecen, Vágóhid u. 26. alatti telepén
MACSITÁK JÁNOS magánvállalkozó
1990. november 22-én 10 órakor amerikai géppel gépkocsi belsőmotorosai és SLICK 50 olajjal **kezelési bemutatót tart.**
ÉRDEMES FELKERESNI!
78080/1K

Fiatal, diplomás külkereskedő felsőfokú angol és spanyol nyelvvizsgával szakmájában elhelyezkedne. Minden ajánlat érvényes. Telefon: 31-447, 12 óráig. *76765/2K*
Angolnarrát keresek havi 8-10 órára. Nizsanyi János, 4181 Nádudvar, Tompa M. u. 7. *76876/2K*
Redőnyös keres gyakorlatos redőnyösöket és géppelvezetőket szállításra. "Mádallásban 77267" jellegre a kiadóba. *77267/1K*
Felsőfokú végzettségű, olasz nyelvviszsgálóval rendelkező fiatal, független nő állást keres. "Precis 77346" jellegre a kiadóba. *77346/2K*
Idős, fekvőbeteg nő mellé gondozónő keresek, lehetőleg otákkal. Érdeklődni: Ibblya u. 15. I. Munkásparkon 16 óra után, hétfőig egész nap vagy a 24-509-es telefonon. *77363/2K*
Alsó tagozatos tanulók korrepetálást, felvételt nyújtó borból vállalom. Érdeklődni: 10-326 telefonon 17 óra után a hirdetés napján. *77413/1K*
Francia nyelvi korrepetálást, kezdőknek nyelvtanítást vállalok. Debrecen, Ág u. 6. *77544/1K*
Lakásomon 2-3 éves korú gyermek felügyeletét vállalom. "Nagyterítőkörvet 77544" jellegre a kiadóba. *77544/1K*
Legalább mérlegképes könyvelő képesítéssel kettős könyvtelben jártas szakembert alkalmazunk. "MÁS" Adótanácsadó Kft. Telefon: 16-203. *77576/1K*
Fiatal, szerkesztési díjazott közredmondó szerkesztő B kat. jogviszályval állást keres. Papp Lajos, Hajdúszoboszló, Hóid zug 3. *77581/1K*
Sertésvágást hétvégeken vállalom. Feldolgozással is. "Kivánság szerint 77612" jellegre a kiadóba. *77612/1K*
Matematikából, ábrázoló geometriából, műszaki rajzból korrepetálást vállalom. Érdeklődni: 17 óráig, telefon: 24-072. *77613/1K*
Kereskedelmi végzettségű, üzletvezetői gyakorlatú, jogviszályval, német nyelvtudással fiatal nő állást keres. Telefon: 32-888. *77614/1K*
Bármilyen munkát keres sokoldalú, agilis fiatal nő. "Egyműszakos 77616" jellegre a kiadóba. *77616/1K*
Matematikából, fizikából korrepetálást, felvételt nyújtó felsőfokú. Tamás u. 7. *77628/1K*
Belső közművesmunkát vállalom. Érdeklődni: Debrecen, Dömötör u. 4. I. 8. Kovács Sándornál. *77652/1K*
Telefonügyeletet vállalom. Fővonalon. "Megbízható ügyintéző 77674" jellegre a kiadóba. *77674/1K*
Farmer varrásában jártas dolgozókat keresek. "Földöség 77731" jellegre a kiadóba. *77731/2K*
Kötés szakmunkás lakásán főállásban munkát vállal. Gép szükséges. Más munka is érdekel. "Lehetőség 77749" jellegre a kiadóba. *77749/1K*
Varrónőket alkalmazok főállásban, azonnali kezdésre. Érdeklődni: Gorkij u. 7. *77753/2K*
Keresek olyan személyt, aki ellátna egytemre történő felkészítéssel németből. "Janár vagy egyetemista 77763" jellegre a kiadóba. *77763/1K*
Esténként, illetve hétvégeken másodállású vállalom. Gép-kocsi, telefon, főzőpán. "35 éves nő 77768" jellegre a kiadóba. *77768/1K*

Kötőelemek, akkumulátorok, gumiköpenyek szaküzleteinkben széles választékban, ÁLLANDÓAN KAPHATÓK!
Debrecen, Széchenyi u. 99/B. Telefon: (52) 33-633
Hajdúszoboszló, Majos Gyula út 5. sz.
AKKUVILL Kiszövetkezet Nyíregyháza, Moszkva út 7-9.
Telefon: (42) 11-643
78201/1H

A Tartósítói Kombinat Rt. felvételre keres:
gyakorlattal rendelkező pénzügyi eladókat, mérlegképes könyvelői szakvizsgával rendelkező forgalmi könyvelőket.
Jelentkezés a Kombinat munkaügyi osztályán.
(Debrecen, Monostorpályi út 92.)
77066/1H

Autóalkatrész-ismerettel rendelkező szakembert felvesszünk. "Nagykereskedés 77770" jellegre a kiadóba. *77770/1K*

Angolnarrát kezdőknek kedvező áron. "Társalgás 77775" jellegre a kiadóba. *77775/1K*

Katonaviselt fiatal munkát vállalna A, B jogviszályval. Páv. II-vel. Kereszi u. 9. *77790/1K*

19 éves fiatalember A, B, C kategóriás jogviszályval, gépszerezés és karbantartó technikusi végzettséggel munkát keres. "Kezdet 77795" jellegre a kiadóba. *77795/1K*

Gyakorlott villany szerelő felvesszük. Debrecen, Erdély u. 66/B. Telefon: 33-649, 15.30-16.30-ig. *77818/1K*

Új, négytűmű Trabant eladó. "Pólo 76785" jellegre a kiadóba. *76785/3K*

Öt éves, vajszerű Dacia realis áron eladó. Kishegyesi út 40. III. 17. 17 óra után. *76913/2K*

1991-ben kiváltható Lada kombi utatvány eladó. Érdeklődni: hétfőn szombathéig 24-29-es telefonzámon. *76946/2K*

IN frsz. Skoda 100-as szgk. teljesen felújított állapotban, 2 éves műszaki eladó. Órarázban tartott 76953 jellegre a kiadóba. *76953/1K*

1 éves Trabant kombi eladó. Érdeklődni: 17 óráig, 30-821. *77550/1K*

Eladó jó állagú, büfékocsi is átalakítható Básti-1. 4 személyes lakócső. Érdeklődni: este 6 után, 21-138-as telefonon. *77541/1K*

Eladó 6 éves, aranyfém színű Opel Record, vagy kisebb értékű személykocsi a cseréltem. Barcaság u. 22. *77546/2K*

1 éves Trabant kombi eladó. Érdeklődni: 17 óráig, 30-821. *77550/1K*

Eladó műtől éves Ocit szgk. Megkínthető: déli-dél, Debrecen, Domb u. 12. *77556/1K*

ZS-es kis Polski eladó olcsón. István út 21. VIII. 64. Papp. *77558/1K*

Fixplatós, duplakerekes EPL 8 típusú pótkocsi friss műszakkal, 5000-es KCR-es ZIL, üzletpéldány, eladó. Józsa, Deák u. 84. *77561/1K*

IN-es Zsiguli eladó. István út 41. II. 6. *77565/1K*

Zárt ZUK ÁOT friss műszaki eladó, vagy munkát vállalok. Érdeklődni: 34-749. *77579/1K*

Lada 2107 kiállítás 28912 sorszámú sűrűszenes eladó. Ajánlatok Jenő u. 15. IV. 25. címre kérek. *77594/1K*

5 ajtos Samarát vennék, 0 km-est. Érdeklődni: 31-300 telefonon. *77602/2K*

DB frsz. Trabant eladó vagy 6-7 éves Lada ráfűzéssel elcsereendő. Érdeklődni: Kaba, Zalka M. u. 14. *77608/1K*

10387-es sorszámú Samara kiállítás eladó. Érdeklődni: napközben, 10-977, Nemesné. *77714/1K*

TIPP Autó Minden típusú keleti és nyugati gépkocsi kp.-s családja, bizományos vétel 2-5%-os díjért. Debrecen, Szikgát, A tócsa-kerti felüljáró után.

Várom annak az intelligens úrnak a levelet, aki partnernek lenne egy 54 éves, fiatalos, helyes nőnek. "Fenyőg 77342" jellegre a kiadóba. *77342/1K*

Diplomás férfi keresi műveltség, független nyugdíjas nő ismeretsége 57-63 évesig. "Egyedül 77391" jellegre a kiadóba. *77391/1K*

Kérlek, válaszolj! "Margareta 77414" jellegre a kiadóba. *77414/1K*

52/183/96, fűszkötél végzettségű, leendő nő, dohánysző, bama, nem itatózó, elvált férfi vagyok. Nyíregyháza lakom, de a munkahelyemen kívül más nem köt oda. Olyan debreceni, közép- vagy felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező nő ismeretséggel keresem házasságot, vagy elvált nővel kapcsolat kialakításának szándékával, akinek hozzá költözhetnék. A bemutatkozó leveleket esetlegesen mellékeltem kért díszkötetben kezelem és visszaküldöm. "Mig élsz, remélj 77523" jellegre a kiadóba. *77523/1K*

Modern bútor vétel, eladás OTP-ben. Arany János u. 24. *70658/15K*

Figyelem! A Galamb u. 23-29. szám alatti megnyitott (Postával szemben) bútorboltunkban a rendkívüli árak miatt vásárolhatók az érdekesen megválasztottak. Kínálunk: Antónia-II sarkamutató 7200 Ft-ért, helyett 65 900 Ft-ért, Antónia-I sarkamutató 66 500 Ft helyett 61 500 Ft-ért, Antónia-III és fekvő-háromrúdos gemmára 63 000 Ft helyett 56 600 Ft-ért, Alu hálóágy 45 600 Ft helyett 29 900 Ft-ért, Szabolcs kárpított gamutúra 30 000 Ft helyett 36 800 Ft-ig, szőnyegek, ágyneműk, ágyneműk heverők 7700 Ft-ig, négyrészes szőnyeg 30 (80) Ft-ig, Bombay és Emese bárók 40% engedménnyel, szőnyegek, feketék, világos kettős szőnyeg, konyha-gammak 17 000 Ft helyett, amíg a készlet tart. Nyitva tartás: hétfő-vasárnap 10-20 óráig, 7.30-16 óráig, csütörtökön 7.30-17.30 óráig. Bútorpárti Kiszövetkezet kereskedelmi üzletága. *77142/10H*

Székrenyörök, illogamutatók vétel, eladás. Külső vásártér 12. Telefon: 24-800. *7916/15K*

Antik és modern bútorok készpénzes felvásárlása. Telefon: 14-130. Azonnali megvétel. *73054/4K*

Bútor vétel, eladás, csere. Bokányi Dezső u. 87. Székrenyű Mariann. Telefon: 32-478. *74187/5H*

Bútor vétel, eladás. OTP hitelezés. Nagyasszonyok u. 15. Telefon: 23-895. 16 óra után. *77408/2K*

Garanciás 125-ös fagyasztószekrény eladó. Érdeklődni: este a 34-269-es telefonon. *77522/1K*

Fagyasztóládát veszek. "300 literes főlöt 77566" jellegre a kiadóba. *77566/1K*

Német ABC-s frögő eladó. "Erika 6005 típusú 77637" jellegre a kiadóba. *77637/1K*

Veritas 360-as köögépem eladom vagy elcserelem varrogépra. Debrecen, Kiss Ernő u. 7. *77700/1K*

Lába, kacsa tömésére alkalmas automata tömőgép. 400 literes billenőüst eladó. "Erika 6005 típusú 77637" jellegre a kiadóba. *77637/1K*

ARO felni, rugó, vízpumpa eladó. István út 29/A IX. 27. *77767/1K*

Singer + Pfaff gyorsvarrogépek eladó. Irén u. 44. *78016/1K*

Sürgősen eladó egy nagy teljesítményű KZ 10-es önállóvározó. 2 lakás vagy óvoda fűtése is alkalmas. Érdeklődni: Nagy János, Nagymacs, Tiszalépcső u. 32. *78056/1H*

Eladó vizsgázott MIZ-50 fűrészel vagy külön, 3011 vizsgázott UE-28 alkatrészel, fűdarabbal. Sándor Lén u. 22. *78058/1H*

ALLAT
Vásárolni lehetőséggel 130 kg-os húslevesel eladó. Szabó Lőrinc u. 9. *74524/1K*

Az EME-IBG Hűtőipari és Kereskedelmi Kft. épülő hűtőházához **FELVÉTEL HIRDET**
VEZETŐI MUNKAKÖRBE műszaki egyetemet vagy főiskolát végzett szakember részére.
Pályázati feltétel:
önéletrajz, hűtőtechnikai ismeret, erkölcsi bizonyítvány, 5 éves élelmiszeripari gyakorlat, német vagy angol nyelvvizsga.
Cím: Hajdúszoboszló, Hajdúkerület u. 4.
77971/1H

Beruházók, kivitelezők!
A RAVILL Kereskedelmi Vállalat világítástechnikai és szerelési cikk bemutatásával egybekötött vevőankétot rendez.
november 22-én 9.30 órakor Debrecenben a Technika Házban.
Cím: Debrecen, Kossuth u. 8.
SZERETETTEL VÁRJUK ÜZLETI PARTNEREINKET!
74566/1H

HÁZASSÁG
Élettársnak keresek friss nyugdíjas, fiatal megbízható férfit. Lakás, kocsi van. Részletes levelet kérek. "Debrecen 77549" jellegre a kiadóba. *77549/2K*

"Csak annak szép ez az élet" nekem van párja. A nimes, keres Önmagát a Szívügyünk 4200 Hajdúszoboszló, Pf. 54. Válaszborítékra tájékoztatjuk. *71840/4K*

Szabadidőpartner, elvált, házasság, kilátásos levelezés, társ közvétel, Számítógépes nyelvtanítás, diszkrét ügyintézés. Diplomás férfiaknak kedvezmény. SZIA GMK, Csapó u. 6. I. 10. Telefon: 10-159, 13-18 óráig. *74485/3H*

Magányos, rendezett életű urat keres társnak jölelkü, hatvanas, kulturált özevgyasszony. "Gazdag vanáció 76195" jellegre a kiadóba. *76195/2K*

32 éves, egyedülálló hölgy keresi intelligens, rendezett körülmények között élő férfit ismeretséggel házasság céljából. "Amor 77148" jellegre a kiadóba. *77148/1K*

Két 24-28 éves hölgy szeretne megismerkedni hozzá illő fiatalokkal. "Szilveszter 77226" jellegre a kiadóba. *77226/1K*

Ha kedves, figyelmes, komoly gondolkodású férfi vagy, vár 10 éves lányával egy 33 éves, komoly, társra vágyó nő. "Ebrszed fel a szivemet 77311" jellegre a kiadóba. *77311/1K*

Középkorú, intelligens, jó megjelenésű nő megismerkedne korbán hozzá illő, korrekt férfival 58 évesig. "Telefonszámok levelek előnyben 77340" jellegre a kiadóba. *77340/1K*

Ne várjon jövőre, vegyen ma gépet a MAGÉV-nál
O Debrecen, Iskola u. 3. sz. A
L KEDVEZMÉNYES
C GÉPVÁSÁRLÁSI AKCIÓ M
S december 3-tól 15-ig A
Ó 10-15-20%-kal olcsóbban. G
B Új gépek: É
B csúcsesztérgák V
A marógépek T
N excenterprekek Ö
szikraforgácsológák. L
LÍZINGLEHETŐSÉG!
Nyitva tartás: 7-15 óráig
Telefon: 16-587 Telex: 72-401
78185/1H

ENGEDMÉNYES AKCIÓ Ajánlatunk:
Polaris 280 literes hűtőszekrény (40 literes fagyasztóval) 19 000 Ft helyett 17 000 Ft
Hajdú mosógép 4 790 Ft helyett 3 400 Ft
Hajdú centrifuga 3 960 Ft helyett 2 860 Ft
AKA porszívó 2 780 Ft helyett 2 200 Ft
DT-32 kazán 23 000 Ft helyett 15 000 Ft
Bordás radiátor 2 100 Ft helyett 1 050 Ft
Neolux autózománc (Lada homokszín) 2 800 Ft helyett 1 400 Ft
Pollészter javító kit. 2 570 Ft helyett 1 300 Ft
Ultraderm, tubusos 15,60 helyett 8 Ft
Unident kéztisztító 18 Ft helyett 10 Ft
múa. falburkolólap (barna) 31 Ft/m helyett 15 Ft/m
(Amíg a készlet tart.)
VAS-, HÁZTARTÁSI, KERTÉSZETI BOLT, Debrecen, Sámsoni út 69.
Telefon: 19-731
78245/1H
palette

Vidéken élő 34 éves, 162 cm magas fiatalember, kárhoz nem tartozó, kártya, személyes fiú vagyok. Kertes családi házzal rendelkezem. Megismerkedni lánnyal elvált vagy özevgyasszonnyal, aki házasság esetén hozzájárulhat. Kalandorok kíméljenek. "Piros róza 77627" jellegre a kiadóba. *77627/1K*

47 éves, 160 cm magas, szőkebarna, szolid, házias, lakással rendelkező, elvált nő megismerkedni szeretnék, józan életű, intelligens férfival 47-54 évesig. Minden fényképes levélre válaszolok. "Nehéz az igazat megmondani 77662" jellegre a kiadóba. *77662/1K*

Házias, 46 éves, bama pedagógusnő keres társat intelligens, diplomás, hűséges, kiválóan jártas, társasági személyében. "Penelope 77694" jellegre a kiadóba. *77694/1K*

45 éves, elvált asszony korbán hozzá illő férfit ismeretséggel keresi. "Szeretettel, összetartás, megértés 77736" jellegre a kiadóba. *77736/1K*

29 éves diplomás nő keresi hozzá illő, intelligens férfit társaságát. "Jó lenne, ha 77771" jellegre a kiadóba. *77771/1K*

Szabadidőpartner keres 71 éves özevgyasszony, intelligens, korrekt, becsületes urat, 76 évesig. "Szilveszterezünk együtt 77794" jellegre a kiadóba. *77794/1K*

59 éves, szőke, molett özevgyasszony keres rendes, független férfit 65 évesig barátiság vagy házasság céljából. "Hűség 77822" jellegre a kiadóba. *77822/1K*

SZ Hajlító
Jelentkezés: Debr

KULTURCIKK
Flipper játékautomaták eladók. Érdeklődni: Debrecen, Cegléd u. 4. *76573/2K*

Casio SA-20 szintetizátor és Sanyo music center eladó. Érdeklődni: 14 óráig Sinau M. u. 25. I. 7. *77025/2K*

Rózsafa íróasztal eladó. Kiszti u. 4. *77287/1K*

Áron alú eladó Commodore 64 magával, 1541 lemezgyűjtemény, programokkal, játékokkal. Micsurán utca 32. VII. 23. *77389/1K*

Panasonic MC-10 videokamera, ukraina pianó, orgona, eladó. Hajdúszoboszló, Telefon: 06 (55) 11-621. *77599/1K*

Bécsi zongora eladó. Debrecen, Paprika u. 29. *78029/1K*

VIDEO-AKCIÓ!
Japán, távirányítós, előre programozható videorekorderek 26 890 Ft.
Japán távirányítós videolejátszó 19 200 Ft.
Villamosági bolt, Tócsakert, Vinceller utca 6.
78146/1K

GÉP, SZERSZÁM
3 szás Singer interlock eladó. Debrecen, Gábor Aron u. 75. Telefon: 34-294. *76494/2K*

Ipari varrogépek keresek megvételre. Telefon: 10-149. *76746/3K*

Naumann táskavarrógép, 2x16 programos, eladó. Irányár: 12 ezer. Telefon: 23-895. 16 óra után. *77408/2K*

Garanciás 125-ös fagyasztószekrény eladó. Érdeklődni: este a 34-269-es telefonon. *77522/1K*

Fagyasztóládát veszek. "300 literes főlöt 77566" jellegre a kiadóba. *77566/1K*

Német ABC-s frögő eladó. "Erika 6005 típusú 77637" jellegre a kiadóba. *77637/1K*

Veritas 360-as köögépem eladom vagy elcserelem varrogépra. Debrecen, Kiss Ernő u. 7. *77700/1K*

Lába, kacsa tömésére alkalmas automata tömőgép. 400 literes billenőüst eladó. "Erika 6005 típusú 77637" jellegre a kiadóba. *77637/1K*

ARO felni, rugó, vízpumpa eladó. István út 29/A IX. 27. *77767/1K*

Singer + Pfaff gyorsvarrogépek eladó. Irén u. 44. *78016/1K*

Sürgősen eladó egy nagy teljesítményű KZ 10-es önállóvározó. 2 lakás vagy óvoda fűtése is alkalmas. Érdeklődni: Nagy János, Nagymacs, Tiszalépcső u. 32. *78056/1H*

Eladó vizsgázott MIZ-50 fűrészel vagy külön, 3011 vizsgázott UE-28 alkatrészel, fűdarabbal. Sándor Lén u. 22. *78058/1H*

ALLAT
Vásárolni lehetőséggel 130 kg-os húslevesel eladó. Szabó Lőrinc u. 9. *74524/1K*

SZKIV Debreceni Hajlítottbútor-gyár Rt. felvesz:

kárpitosokat,
asztalosokat,
faipari gépmunkásokat,
női betanított munkásokat,
portást,
udvartakarítót.

Jelentkezés: Debrecen, Salétrom u. 5. sz., munkaügy.

I. sz. telepére:

faipari gépmunkást,
női gépi elszedőt,
telepőrt.

Jelentkezés: Debrecen, Balmazújvárosi u. 8. sz., telepvezető.

A Romhányi Építési Kerámiagyár a következő termékcsoportokkal várja kedves vásárlóit:

falicsempék 15x15 cm, 15x20 cm,
20x25 cm, padlólapok 15x15 cm,
20x30 cm méretben.

**Az év slágere jelenleg is
a falra, padlóra, külső-belső tér burkolására
egyaránt alkalmas
fagyálló mozaik burkolólap
10x10 cm és 5x5 cm méretben,
a falicsempékkel harmonizáló színekben.**

Egyes termékek
**40% kedvezményvel kaphatók
a gyár mintaboltjában,**

melynek november 26-tól az új címe:

**Romhány,
Felszabadulás u. 4.**

77953/1H

Barnevál-napok a Debreceni ÁFÉSZ-nál!

ABC áruházainkban
1990. november 21-től
engedményes baromfivásárt tartunk:

Tyúkcomb	75 Ft/kg
Szk. liba	55 Ft/kg
Sz. pulyka (egész)	75 Ft/kg
Pulykamáj	110 Ft/kg
Szk. kacsa	70 Ft/kg

Keresse fel
a Debreceni ÁFÉSZ ABC áruházait!

JÓ ÉTVÁGYAT!

78177/1H

KULTÚRCIKK

Flopper játékautomaták eladását...

Casio SA-20 szimulátor...

Részlet árúval...

Arón által eladott Commodore...

Panasonic MC-10 videó...

Bécsi zongora eladó...

2 éves német juhász kutyája...

Szobalásztá kiscicákat...

Eladó negyhépasos palotacsin...

40 db anyabirka bárányai...

18 hónapos, arany színű cocker spaniel eladó...

Kaukázusi kőlyökuttyák...

Garanciás 125-ös fagyaszűrő...

Fagyasztólátat veszek...

Német ABC-s törzsi eladó...

Veritas 360-as kötésgéppel...

Liba, kacsa töltésére alkalmas...

ARO fejni, rugó, vízpumpa...

Singer + Pfaff gyomrvágógép...

Sürgősen eladó egy nagy...

2 db hajlékony...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

Törzskönyvezett szülőktől...

Eladó 4 db házati sertés...

Eladó heti 3-13.000 db F1...

Oriás schaefer, 2 éves szűke...

Törzskönyvezett, 10 hónapos...

Törzsalományból saroklóka...

Perza cicák eladó, 2 db törzskönyvezett...

Eladó csapó kocsival és juhtrágya...

2 éves német juhász kutyája...

Szobalásztá kiscicákat...

Eladó negyhépasos palotacsin...

40 db anyabirka bárányai...

18 hónapos, arany színű cocker spaniel eladó...

Kaukázusi kőlyökuttyák...

Garanciás 125-ös fagyaszűrő...

Fagyasztólátat veszek...

Német ABC-s törzsi eladó...

Veritas 360-as kötésgéppel...

Liba, kacsa töltésére alkalmas...

ARO fejni, rugó, vízpumpa...

Singer + Pfaff gyomrvágógép...

Sürgősen eladó egy nagy...

2 db hajlékony...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

szekrényt...

Tarka pónicsok eladó...

Hitelesített 200 kg-ig mérő...

Eladó variálható babakocsi...

Öltöztesse öcsőn, de igényesen...

Hajdúszoboszló központjában...

Vegyesbűnt bontása november 21-én...

4 db-ből álló fényezett, garabócs...

Karancs 31 garázs, 1 éves...

Új, 52-es méretű, férfi, köze...

20 négyzetméteres üzlethe...

Eladó 250 liter vegyes szil...

Eladó azonnal működtethető...

Árpád tónál hatvan négyzet...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Alapdíjas kiállítás a város...

Eladó variálható babakocsi...

Bor, valódi ocelló, Katalin...

Bulók árúcskezte profilvált...

Vásároszó sátrat vennék...

Forgalmas helyen üzlethe...

Garázs kiadó a Gvadányi utca...

Faredőnyök javítása, ocelló...

Nagyon jó állapotban lévő 52...

Ocelló bor eladó, "Szállított...

Ocelló bor eladó, Csengő u. 5...

SZOLGÁLTATÁS

Szöveg-, kárpíttisztítás, ablak...

Parkettázást, PVC-ragasztást...

Eladó azonnal működtethető...

Árpád tónál hatvan négyzet...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal működtethető...

Eladó azonnal

EXPRESSZ

Piaci árusításhoz alkalmazható keresek. „Netó 8 000-tól 77831” jellegre a kiadóba. *77831/2K*

IFA W50, hosszúplátos tehéngépkocsi jó állapotban, friss műszakkal eladó. Ugyanitt NSZK gyártmányú sportkocsi esővédővel, napernyővel eladó. Telefon: 26-623. *77865/1K*

Eladó 54 négyzetméteres, szövetkezesi, hitelmentes lakás. Görgy u. 12. II. 20. Érdeklődni: Lahner u. 126. *77874/1K*

Eladom vagy cserélem ondtól félkés, de lakható, tetőtér-beépítéses családi házat + OTP-átvállalással másfél szobás tanácsra vagy minigarzonra. Minden megoldás érdekel. Érdeklődni: Vámospercs, Ady E. u. 21., Kiss Imre. *77929/1K*

Fényezett szekrény, zöld piliss reklámé eladó. Debrecen, Jámor l. u. 22. 77932/1K

Kertes családi ház eladó, műhelynek, üzletnek alkalmas helyiséggel. Debrecen, Jámor l. u. 22. Léti útól nyílik. *77934/1K*

Wesselényi u. 31/A fszt. 2. szám alatt egy szobás lakás eladó. Érdeklődni: naponta 16.30 óráig. *77937/1K*

Úgyes nyugdíjas otthon vezethető munkát vállal (pl. pulóver-összeállítás). Érdeklődni: 33-287, este. *77945/1K*

DB-s kis Poljski eladó. Érdeklődni a 27-086-on. *77956/1K*

Elvesztett 15-én az Izsó u. 28. szám alól egy fekete puli-kutya (1 éves szuka). Fehér jegy van az álla alatt. Kérjük a megtalálót juttassa vissza jutalom ellenében. Telefon: 23-781. *77957/1K*

Lada 1300-as S, fehér színű, 50.000 kilométerrel, extrákkal felszerelve 260.000 forintért sürgősen eladó. Érdeklődni: Berettyóújfalun. Telefon: 53. *77989/1K*

Bartók-kórháznál pavilon eladó. Telefon: 28-962. Este 6 óráig. *77993/4K*

Eladó dízel 5 ajtós Volkswagen Golf. Érdeklődni: Tóth Sándor, Debrecen, István út 95. VII. 56., 16 óra után. *77997/1K*

Megkímélt 318-as BMW eladó Debrecen, Bészörményi út 198. *78011/1K*

4 ütemű Wartburg 1990. évi kiállítását vagy 0 kilométeres veszek. Telefon: 28-700. *78049/1K

Lakásunkon átmeneti jelleggel gyermekfelügyelő keresünk. Telefon: 34-266. *78052/1K*

4 éves zárt ZUK, 3 éves Zasztava és 5 mázas utánfutó eladó. Bégány u. 11., Buzás. *78063/1K*

2,5 szobás, telefonos, újkertű OTP lakás árón eladó. (Kp. + OTP). Érdeklődni: 17 óra után, Jerikó u. 15. XI. 84., 19-192. *78068/1K*

Eladó gáztűtéses szoba, konyha + műhely. Érdeklődni: egész nap a Budai Nagy Antal u. 66. alut. *78077/1K*

Nagyerdőn 65 négyzetméteres, 2 szoba + ékezős, telefonos társasház lakás garázzsal eladó vagy nagyobbra cserélném ráfizetéssel. Csere esetén csak nagyerdői lakás érdekel. Telefon: 27-575 vagy 20-915, naponta 17-19 óráig. *78088/1K*

Dízel Volgát veszek lehetőleg érvényes műszakkal. „100.000 78089” jellegre a kiadóba. *78089/1K*

Skoda 120 L, 3 éves, kifogástalan állapotban igényesnek eladó 230.000 Ft-ért. Érdeklődni az esti órákban: 10-063. *78092/1K*

Parkettaszegő és egyéb lélcán kapható. Tanácskörtársaság útja 51. Hétfőtől péntekig 9-17-ig. *78102/1K*

700-as Rónay-féle fűrészgép jó állapotban eladó 85 cFt-ért. Érdeklődni: Debrecen, Tanácskörtársaság útja 51. (Faám). *78106/1K*

Eladó egy hold föld házával együtt és 310 kvadrát föld. Hajdúszámon, Sámszentkört 30., egész nap. *78113/1K*

PF fsz. 105-es fehér Skoda eladó. Vántus Károly u. 43., délelőtt 11-15-ig. *78122/1K*

1,5 szobás, hitelmentes lakás készpénzért eladó. Béklen u. 78127. Jellegre a kiadóba. *78123/1K*

Csepel 111-es gépem eladom vagy kölcsön adom. Telefon: 32-813. *78124/1K

Másfél szobás, tanácsai, Háman K. utcai lakás szövetkezeti vagy OTP-s garzonra cserélem. Telefon: 21-367. *78133/1K*

VW 1300-as friss műszaki, 90.000 forintért eladó. Érdeklődni: Debrecen, Posa-takert u. 39/C. *78135/1K*

Nagy nyeregtű bontott téglá eladó. Érdeklődni: Bartók Béla út 28. *78140/1K*

20 mázas nagy szemű napraforgó eladó. Penészlek, Tancsics u. 46. *78143/1K*

Debrecenhez 20 km-re 200 négyzetm. zártkertben szőlő gyümölcsös mellékeléssel sürgősen oltson eladó, vagy színes tévére és videóra cserélem. Színes tévé 78150” jellegre a kiadóba. *78150/1K*

Mercedes 220 dízel realis árón eladó. Érdeklődni: 18 óráig, Károly Gáspár u. 9. *78152/1K*

Eladó herendi Viktória-mintás, 6 személyes édeszék. Érdeklődni: egész héten a 12-410-es telefonon. *78153/1K*

F8-13-as gázkonvektor és Karancs gáztűzhely eladó. Telefon: 62-531. *78154/1K*

Sürgősen eladó! 5 db fejdelehen, 100 mázas gyepezéna, 30 mázas lucernaszena, 1 db fejdelem, Eladom vagy cserélem munkagépre vagy lassujárműre: 1 db 1200-as Zsiguli, 1 db 412-es Moskvics pótmotorral. Szikló Tibor, Újráz, Rákóczi u. 40. *78155/1K*

Eladó 160 négyzetméter bontott parketta, 17 éves, 1200-as Lada Kombi 2 év műszakkal. Érdeklődni egész nap Kaba, cukorgyári lakótelep, 4/B III. 8. *78157/1K*

Víz-, gáz-, központifűtés-szerelést, lakatosmunkát vállalkozom azonnali határidőre. Telefon: 62-531. *78158/1K

Bejárónőt keresek hetente két alkalommal egész napra. Nyolcvan forintos órábért. *78159” jellegre a kiadóba. *78159/1K*

Jogi alappal cserépartnert keresünk, kétszobás tanácsival rendelkezünk. „Olcsó lakáshoz jutás 78160” jellegre a kiadóba. *78160/1K*

Azonnal beköltözhető, másfél szobás, összkomfortos, telefonos hárszép pincoműhellyel eladó. Bem József utca 4. *78166/1K*

Eladó ZI fsz. 126-os P. FIAT friss műszakkal. Debrecen, Csengő u. S. I. 17., Csák. *78168/1K*

ZX Spektrum számítógép eladó. Érdeklődni: 29-897-es telefonon. *78170/1K*

TB-s Trabant jó állapotban, oltson eladó. Érdeklődni: délután, Dienes J. u. 17., Simon. *78173/1K*

Garaszt bérelnek lehetőleg a Vénkert körül. Telefon: 24-442. *78243/2K*

Harisnyavásár az Unió-ban!

Harisnyanadrágok 66 Ft-os reklámáron kaphatók. Mi olcsón adunk a lábára!

Fönix

78339/1H UNIO ÁRUHÁZ

OLCSÓ! OLCSÓ! OLCSÓ!

Mettlachilap

Nova-minőségben!

170 Ft/m².

FÉSZEK ÁRUHÁZ Debrecen, Mikepércsi út 1. sz. Telefon: 20-688

78195/1H

A Debreceni Dohánygyár felvételre keres közgazdasági egyetemi vagy számviteli főiskolai végzettséggel és 5-10 éves gyakorlattal rendelkező munkatársat elemző közgazdász munkakörbe.

Jelentkezni lehet a személyzeti és szociálpolitikai osztályon, Debrecen, Vágóhid u. 2.

77666/1H

Akció! Akció! Hajdúböszörményben is!

Vas-edény boltunk (József A. u. 1.) engedélyes kínálatából:

250 T kombinált hűtőszekrény TK-4 permetező műa. kerti szék kínai szőnyeg (kerek) horganyzott lemez 0,55 3/4" KB golyóscsap (NSZK) fémfűrészkerekek pol. sárgaréz küszöbsín (25x1000, 30x1000, 40x1000) és sok más árucikk kapható 10-30% árengedménnyel.

Bútorboltunk (Kossuth u. 7.) árengedményes ajánlatából:

Melinda gyermekágy 2440 Ft-ért festett gyermekágy 900 Ft-ért Szeged ifj. szekrény 22 300 Ft-ért és egyéb bútor kapható engedménnyel, amíg a készlet tart.

Várjuk kedves vásárlóinkat!

78252/1H

palette

GYÁSZHÍREK

Megrendület tudjuk, hogy szeretünk,

ÁBEL LAJOS, a Tanácsépítők nyugdíjosa örökre itthagott bennünket. Kívánsága szerint helyezték örök nyugalomra. Bónátos felesége és fia. *77580/1K*

Mély fájdalommal tudjuk, hogy drága nagymamánk, dédnagymamánk, testvérem és jó rokonunk, özv. SZÜCS JÁNOSNÉ

Burai Eszter életének 91. évében, november 14-én csendesen elhunyt. Temetése 1990. november 23-án, pénteken 12 órakor lesz a Köztemető 2. sz. ravatalozó termébe a református egyház szertartása szerint. Lakás: Csörög u. 12. Előző lakás: Mester u. 19. A gyászoló család. *77664/1K*

Megrendület tudjuk, hogy szeretett édesanyánk és jó rokonunk, özv. SÁNDOR GYÖRGYNÉ

Németh Mária 59 éves korában váratlanul elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1990. november 23-án, pénteken 14.30 órakor lesz a Köztemető 1-es számú ravatalozó termébe polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Gilányi u. 27. A gyászoló család. *78111/1K*

Fájó szívvel tudjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, nagyapám és jó rokonunk,

PÉTER GYÓZÓ 62 éves korában, hosszan tartó betegség után elhunyt. Szeretett halottunk hamvasztás utáni búcsúztatása 1990. november 23-án, pénteken 13.30 órakor lesz a Köztemető 1-es számú ravatalozó termébe polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Erzsébet u. 28. A gyászoló család. *78117/1K*

Mély fájdalommal tudjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, nagyapám, dédnagypapám, testvérem,

TÓTH ISTVÁN, a téglagyár nyugdíjosa 79 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1990. november 23-án, pénteken 14 órakor lesz a Köztemető 2-es számú ravatalozó termébe polgári szertartás szerint. Lakás: Debrecen, Bellegelő 1110. sz. A gyászoló család. *78121/1K*

Mély fájdalommal tudjuk, hogy szeretett édesanyánk, nagymamánk és jó rokonunk,

özv. TÓTH JÁNOSNÉ Csonka Juliánna 81 éves korában elhunyt. Szeretett halottunk temetése 1990. november 22-én, csütörtökön 11 órakor lesz a Hajdúszámon Köztemető ravatalozó termébe egyházi szertartás szerint. Lakás: Hajdúszámon, Martinka 4. A gyászoló család. *78584/1K*

Mélyeség fájdalommal tudjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy felejtetetlen jó férjem, édesapánk, apósnak és nagyapának,

JUHÁSZ BALINT 69 éves korában hosszú, súlyos szenvedés után, 1990. november 17-én örökre megpihent. Szeretett halottunkat 1990. november 23-án 15 órakor helyezték örök nyugalomra a Köztemető 2-es számú ravatalozójába a református egyház szertartása szerint. Lakás: Debrecen, Gyöleses u. 1. A gyászoló család. *78295/1K*

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtetetlen halottunk,

CSONKA JÓZSEFNÉ temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, és mélyeség bánatunkban részvétellel osztoztak. A gyászoló család. *78095/1K*

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtetetlen halottunk,

PAPP PÁL temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, és mélyeség bánatunkban részvétellel osztoztak. A gyászoló család. *78098/1K*

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtetetlen halottunk,

SIPOS GÁBOR temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, és mélyeség bánatunkban részvétellel osztoztak. A gyászoló család. *78100/1K*

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtetetlen halottunk,

BAKONYI JÁNOS temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, és mélyeség bánatunkban részvétellel osztoztak. A gyászoló család. *78103/1K*

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtetetlen halottunk,

GYÖRY LÁSZLÓ temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, és mélyeség bánatunkban részvétellel osztoztak. A gyászoló család. *78105/1K*

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtetetlen halottunk,

ZÁDOR JENŐ temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, és mélyeség bánatunkban részvétellel osztoztak. A gyászoló család. *78108/1K*

1990. NOVEMBER

LABDARÚG

B

Az előző Derecskei...
ből csak egy döntetlen lett, és a Mikepércsi...
használatra ki a lehető...
Polgár ellen otthon...
csak egy pontra volt k...
Földes viszont ideg...
zárt kapuk mögött a...
dín vett elégtételt a...
kétől elmúlt hét vé...
szennedett veszerég...
a Földes nemcsak ut...
Komádit, hanem a ha...
helyről a hatodikra t...
ta a bihariakt, akik...
udvarral cseréltek he...
vezető kettős mögött...
holtverseny alakult k...
Derecske—Hajdú

1-1 (1-1).
Derecske, 200 néző...
te: Fodor F.
Derecske: Szántó...
Keszjár, Lénárt, Rács...
L., Csekő, Szentm...
Duró T., Nagy F.,
Hajdú Volán: Szabó...
Tassó, Nagy, Barna, I...
Lipók, Zsolyómi, P...
Krizsó, Lakatos, V...
Gólszerző: Szentmik...
levele Lakatos. Vált...
kemény mérkőzésen...
degek kapusa játszo...
szerepet, aki jól véde...
ságos eredménye sz...
Jók: Szentmiklósi, L...
levele Szabó, Kovács,

A megyei I

1. Derecske
2. Mikepércs
3. Nádudvar
4. H.-szoboszló
5. Földes
6. Komádi
7. Nyírlugos
8. H. Volán
9. H.-dorog
10. B.-keresztes
11. B.-újfalva
12. H.-hadház
13. Polgár
14. K.-apáti
15. K.-szakál
16. S.-udvari

A megyei és városi...
sportszervek, az ML...
gyei szövetsége, és f...
Debreceni Sportiskol...
ményes működése...
évről évre fiatal lab...
tehetségek sora neve...
Debrecenben. Szaké...
dozatkész edzők, id...
radságot nem kímél...
emberek, egyszerű...
segítő keze, feltét...
tekintete egyengeti...
Tehetségüket, felk...
güket ismeri az eg...
szág, sőt Európa "n...
nemzeti" is. Majd...
korosztályos, vagy...
munkásképző intéz...
nak, addig életpály...
sportpályafutásukka...
ban nincs gond. (Bár...
színpadon sporttelj...
és a tanultmányi köv...
nyek ellentmondása...
okoz konfliktusokat...
igazából 16-20 év...
kerülnek választú...
sportból vagy a mu...
esetleg továbbtan...
lehet-e megélni?

Hogyan rendezz...
tal életüket, mire teg...
fel? Korábban erre...
volt a recept, a "h...
kapott egy állást, a h...
hasam jart be, legfel...
zetésért. Ha néhány...
belül tehetségét bizo...
profli szerződést ka...
Ha nem, akkor...
kezdődött az a nehe...
dortlások időszak, a...
rán végzettségétől,

LABDARÚGÓ MEGYEI BAJNOKSÁG

Biharkeresztes: négyet előre, Körösszakál: négyet hátra

Az előző vasárnapi mérkőzés után a Biharkeresztes és a Körösszakál közötti mérkőzésen a Biharkeresztes nyert 4-0 arányban. A mérkőzésen a Biharkeresztes játékosai a következőket szerepeltették: ...

Vadász. Ifjúságiak: Derecske—Hajdú Volán 0-0.

Nyírlugos—Hajdúszoboszló 0-1 (0-1).
Nyírlugos, 300 néző, vezette: Tóth S.

Nyírlugos: Tátrai — Sinka Zs., Borza, Kuzmós, Sinka L., Balogh L., Perrge (Németi), Zsuk, Csipkés (Balogh F.), Pazurik, Nagy (Balogh N.). Hajdúszoboszló: Baráth — Lukács, Sándor, Erdei, Kereki, Belényesi, Kóráz (Komodi), Magyar, Bordán, Héjas, Pintér. Gólszerző: Héjas. Végig jó iramú, küzdelmes, sportszerű mérkőzésen a jobb egyéni erőket felvonultató vendégek megérdemelt győzelmet arattak. Jók: Kuzmós, Sinka L., Balogh L., Tátrai, illetve Sándor, Erdei, Kóráz, Belényesi. Ifjúságiak: Nyírlugos—Hajdúszoboszló 1-2 (1-0).

Mikepércs—Polgár 0-0.
Mikepércs, 300 néző, vezette: Nagy Cs.

Mikepércs: Krizsán — Vad, Fehér, Halász, Nagy, Albert, Mike, Váci (Bakó), Fodor, Konrád (Dobozsi), Juhász, Polgár: Kiss — Szabolcsi, Lukács, Szabó, Vámosi, Horváth, Radics, Mérszáros (Rausch), Varga, Szücs, Szilágyi. Sárga lap: Váci, Fodor, illetve Lukács. Igazságos pontosztokodás született. Jók: Fodor, Fehér, illetve az egész vendégcsapat dicsérhető. Ifjúságiak: Mikepércs—Polgár 6-1 (4-1).
Körösszegapáti—Hajdúhadházi Bocskai 2-0 (1-0).
Körösszegapáti, 100 néző, vezette: Cseh.
Körösszegapáti: Kurtán — Berke, Tamási, Czencz, Balogh, Szücs, Spiró, Oromós, Bethlendy, Lakatos, Juhász (Szabó). Hajdúhadház: Koós — Major, Kiss, Tahóczky, Nagy, Balogh, Fábíán, Nagy (Kiss), Fűr, Kóka, Karsai. Gólszerző: Lakatos, Juhász. Jó iramú mérkőzésen megérdemelt volt a hazai siker. Jók: Juhász, Oromós, illetve Nagy, Koós. Ifjúságiak: Körösszegapáti—Hajdúhadház 1-4 (1-1).
Biharkeresztes—Hajdúdorog 3-0 (0-0).
Biharkeresztes, 200 néző, vezette: Kovács Gy.
Biharkeresztes: Bikádi — Kondacs, Szondi, Major, Karácsony, Fekete, Szemán, Papp J., Juhász (Papp A.), Goldea, Gáll. Hajdúdorog: Papp — Balla (Tóth I.), Kaszanyi, Percze (Tóth M.), Szilágyi (Zoványi), Debrececi, Gergely, Órosz, Lesz, Rákó, Dobos. Gólszerző: Juhász 2, Papp J. Közepes iramú, ellentétes féldőket hozó mérkőzésen megérdemelt volt a hazai győzelem. Jók: Juhász, Papp J., Gáll, Major, illetve senki sem dicsérhető. Ifjúságiak: Biharkeresztes—Hajdúdorog 3-3 (2-2).
Berettyóújfalu—Sárrétudvari 1-0 (0-0).
Berettyóújfalu, 200 néző, vezette: Pataki.
Berettyóújfalu: Szabó — Horváth, Kádár, Bácsi, Háló, Cseke, Szitó, Muzsnai, Bíró, Dobszai, Négyesi. Sárrétud-

vari: Lévai — Makai, Szabó, Bak, Megyesi, Török, Gulyás, Popovics, Furka, Madar, Somogyi. Gólszerző: Muzsnai. Sportszerű, közepes iramú találkozón nem bírt egymással a két csapat, végül egy szabadrúgásból döntött a vendéglátók javára. Jók: Háló és Muzsnai, az ellenfélben senki sem dicsérhető. Ifjúságiak: Berettyóújfalu—Sárrétudvari 2-1 (2-0).

Komádi—Földes 0-1 (0-0).
Komádi, zárt kapuk mellett játszott találkozó, vezetett: Szabó I.
Komádi: Kiss — Puskás, Sárvári, Butt, Tarsoly, Fekete, Méhes, Balázs, Marton, Farkas, Vass. Földes: Tokaji — Egri, Kutasi, György, Alker, Kusznyák (Faragó), Szilágyi, Andirkó (Karacs), Papp, Magyar, Pércsi. Gólszerző: Magyar (11-esből). Közepes színvonalú mérkőzésen a hazaiak játszottak fölényben, de a 88. percben 11-esből a vendégek szerezték meg a győzelmet. Jók: Sárvári, Marton, Fekete, illetve Tokaji, Magyar, Kutasi. Ifjúságiak: Komádi—Földes 2-4 (1-3).

Nádudvar—Körösszakál 3-1 (2-0).
Nádudvar, 300 néző, vezette: Hunyadi.
Nádudvar: Farkas — Varsányi (Borbély), Orbán, Szalai, Katona (Kovács A.), Székely, Kovács L., Selyem, Szilágyi (Kozma), Tóth (Fehér), Varga. Körösszakál: Nagy — Kéki, Szitkó, Samók, Csonka (Kiss), Berke, Marosi, Toma, Szász, Gurbai, Tarsoly. Gólszerző: Kovács L., Borbély, Varga, illetve Toma (11-esből). Közepes iramú, sportszerű mérkőzésen mindkét oldalon sok helyzet maradt kihasználatlanul. A hazaiak megérdemelten győztek. Jók: Székely, Orbán, Varga, illetve Szitkó, Marosi, Toma. Ifjúságiak: Nádudvar—Körösszakál 9-1 (6-0).

Négy aranyérem a kick-box EB-n

Szepessy Andrea Európa-bajnok!

Vasárnap Madridban szép magyar sikerrel ért véget a 9. kick-box Európa-bajnokság. Amint azt Leyrer Richárd, a Magyar Kick-Box-szövetség elnöke az MTI-nek elmondta, a két nem kategóriáiban összesen 4 arany-, 2 ezüst- és 6 bronzéremet szerzett a küldöttség. A legeredményesebben Hugyetz Lajos szerepelt, aki mindhárom medálból gyűjtött egyet-egyet. Az Európa-bajnokságon 23 ország 307 versenyzője vett részt.
A magyar éremeszerzők: aranyérmesek: 55 kg: Szepessy Andrea (nonstop kate-

gória), 60 kg: Hugyetz Gábor (stop kategória), 74 kg: Hugyetz Lajos (nonstop kategória), 84 kg: Szűcs Zoltán (nonstop kategória); ezüstérmesek: 54 kg: Balogh Oszkár (full contact kategória), 74 kg: Hugyetz Lajos (stop kategória); bronzérmesek: Hugyetz Lajos (formagyakorlat), plusz 84 kg: Katona Barnabás (stop kategória), 84 kg: Szűcs Zoltán (stop kategória), plusz 60 kg: Szűcs Éva (stop kategória) 60 kg: Váby Gabriella (stop kategória), 60 kg: Hortobágyi János (nonstop kategória).

A jugoszláviai Szeles Mónika próbálja meg a magasba emelni a nehéz trófeát vasárnap este New York-ban, miután a Madison Square Garden 18 ezer nézője előtt a döntőben 6:4, 5:7, 3:6, 6:4, 6:2 arányban győzött az argentin Gabriela Sabatini ellen. (MTI-Press)

A megyei labdarúgó bajnokság állása

1. Derecske	14	9	3	2	24-9	21
2. Mikepércs	14	8	4	2	20-11	20
3. Nádudvar	14	7	3	4	32-21	17
4. H. szoboszló	14	7	3	4	26-15	17
5. Földes	14	6	5	4	22-13	17
6. Komádi	14	7	3	4	14-14	17
7. Nyírlugos	14	5	5	4	17-14	15
8. H. Volán	14	4	6	4	20-22	14
9. H-dorog	13	5	2	6	20-19	12
10. B-keresztes	14	2	7	5	9-14	11
11. B-újfalu	14	4	3	7	13-19	11
12. H-hadház	13	4	3	6	14-22	11
13. Polgár	13	2	6	5	8-9	10
14. K-apati	13	3	4	6	13-22	10
15. K-szakál	14	2	6	6	14-27	10
16. S-udvari	14	2	3	9	10-32	7

Alapítvány

a fiatal labdarúgó-tehetségek támogatására

A megyei és városi tanácsi sportszervek, az MLSZ megyei szövetsége, és főként a Debreceni Sportiskola eredményes működése révén évről évre fiatal labdarúgótehetségek sora nevelkedett Debrecenben. Szakértő, aldozatkész edzők, időt, fáradságot nem kímélő szakemberek, egyszerű aktívák segítő keze, féltő-bátorító tekintete egyengeti útjukat. Tehetségüket, felkészültségüket ismeri az egész ország, sőt Európa „futball-nemzetei” is. Majd minden korosztályos, vagy szakmunkásképző intézetbe járnak, addig életpályájukkal, sportpályafutásukkal általában nincs gond. (Bár a magas színvonalú sportteljesítmény és a tanulmányi követelmények ellentmondása gyakran okoz konfliktusokat). Mégis igazából 16-20 év között kerülnek választás elé; a sportból vagy a munkából, esetleg továbbtanulásból lehet-e megélni?
Hogyan rendezzék be a fiatal életüket, mire tegyék azt fel? Korábban erre egyszerű volt a recept, a „gyerek” kapott egy állást, ahová sohasem jött be, legfeljebb fizetéséért. Ha néhány éven belül tehetségét bizonyította, profi szerződést kaphatott. Ha nem, akkor megkezdődött az a nehéz, vándorlásos időszak, amely sokran végzettségétől, képzettől, szakmájától, sok esetben a sportbeli érvényesüléstől is egyre távolabb került a sportoló. Vagy — ami még gyakoribb — könnyűszerrel elcsábították akár alsóbb osztályba is más egyesületek. Így lehet az, hogy NB I-es csapatunkba hosszú éveken keresztül nem épült be „saját nevelésű” játékos. S közben súlyos milliókat kellett áldozni megfelelő képességű labdarúgók szerződtetésére.
Napjainkra sok minden változott. Ma már a vállalatvezetők nem szívesen „bújtatják” a sportolókat. Anyagi gondjaik, a kollektiva előtti felelősség súlyosan nehezédek rájuk, a demokrácia és a nyitottság lehetetlenné ezt a megoldást. A sportegyesületeket elvileg ugyan semmi sem korlátozza a profi státusok létrehozásában, gyakorlatilag azonban máriól-holnapra ének, s pillanattal eredménycentrikusság jellemzi magatartásukat. Emiatt arra kényszerülnek, hogy ne kísérletezzenek esetleg évekig fiatalokkal, hanem kész játékosokat igyekeznek szerejni, szerepeltetni. Ez az út azonban nem vezet sehova.
Más oldalon viszont a kormányzat kialakította azokat a lehetőségeket, amelyek révén legálisan is támogatható a sport, a futball. Ezek között különösen kedvező az alapítványi támogatási forma, hiszen az alapítványi célra juttatott pénzüsszeg levonható az adóalapjából. Ez 50 százalékkal adózó magánszemély esetében azt jelenti, hogyha 1000 forintot alapítványi célra ajánl fel, akkor ebből 500 úgyis az APEH kasszájába folya be, így viszont nemcsak célra „adózik” az illető.
A DVSC labdarúgó-szakosztálya kezdeményezésére létrejött „Junior-foci” alapítvány pont ezt a célkitűzést vállalta megvalósítani; az ifikorra került néhány tehetséges labdarúgót ösztönző formájában olyan rendszer-

delkezik, támogatásról a sportiskola, a DVSC, a D. Kinizsi, illetve az MLSZ megyei szövetsége javaslata alapján hoz döntést. A kuratóriumban az alapítók és támogatók — így a magánszemélyek — képviselője is részt vesz.
Tisztelt Olvasó! Hajdú-Bihar és Debrecen sportszerető közönsége!
Sok és jogos bírálat éri a labdarúgócsapatunk szereplését! Még több a vezetést! „Arra is képtelenek, hogy egy valamire való csatárt szerezzenek” — hangzik a vád. Egy „valamire való” csatár árának kamataiból ez az alapítvány 2 évre biztosítja 5-6 ifiválogatott havi támogatását ösztöndíj, tanulmányi költségtérítés, letelepülési támogatás formájában. Nem mellékes, hogy ennek révén az egyesülethez köthetjük a csábításnak kitett tehetségeket, s szerződésük lejártá után — eladásuk révén — gyarapszik az alapítói vagyon is.
Alapítványunk csakis az önközreműködésével válhat olyan sikeres vállalkozássá, amely az ifjúságra alapozva már rövid távon is sikert, örömet és kiegyensúlyozott elsőosztálybeli szereplést garantál.
Szabó Zoltán elnök

res juttatásban részesíteni, amely mellett maximum 2 évig gond nélkül a sportra koncentrálnak. Ezen túl az alapítványi díjazná a fiatalokkal eredményesen foglalkozó sportszakembereket is, elismerve nélkülözhetetlen, hasznos munkájukat.
Az alapítók a Debreceni Sportiskola, a DVSC, a Debreceni Kinizsi SE számítanak az önkormányzatok, a vállalatok és magánszemélyek adományaira is.
Az alapítványt a cégbíróság bejegyezte, működése így törvényes. Bankszámlaszám: 343-10744. A befizetésnél, átutalásnál kérjük a „Junior-foci” alapítvány megjelölését. Magánszemélyek befizetésükkel a Budapest Bank Rt. debreceni fiókja pénztárához fordulhatnak.
A bank kérésre — vállalatoknak és magánszemélyeknek egyaránt — igazolást állít ki az alapítványra történő befizetésről.
Az alapítványi vagyon fellett ötagú kuratórium ren-

Közönségszórakoztató mérkőzés vár a Dekóra
Holnap, csütörtökön délután 4 órától Debrecenben, a városi sportszervekkel az első fordulóban elmaradt mérkőzését játssza le a Deko SE NB I-es férfi kosárlabdacsapata. A hazai pályán egyetlen debreceniek ellenfele a dr. Carló Gritti Kadett-válogatott, amely 16-17 éves fiatalokból áll. Az ifjú gárda összehozását az indokolta, hogy hazánk az 1992. évi ifjúsági Európa-bajnokságon ütőképes együttest szeretne indítani, amely a mostani Kadett-válogatott tagjaiból kerül ki. Az együttes jelenleg igen szerény eredménnyel büszkélkedhet az NB I-ben, így a sportszervekben kilátogatók valószínűleg a Deko SE könnyed, közönségszórakoztató, látványos győzelmet élvezhetik majd holnap délután. Egyébként csütörtökön 14 órától az ifjúságiak is összecsapnak egymással a városi sportszervekben.
November 25-én, vasárnap a második fordulóra folytatódik a férfi kosárlabdabajnokság és a Deko SE délután 5 órától Debrecenben a MAFC együttesével harcol a bajnoki pontokért, amelyet Budapestban is legyőzött korábban.

